

MACAR
BELGELERİNİN
İZİNDEN

Osmanlı Macaristanı'ndaki
İdarî ve Beşerî Dönüşümler

H.Ş. Çağatay Çapraz

YAYIN NU: 1895

KÜLTÜR SERİSİ: 1041

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-424-9

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Son Okuma: Hüseyin Özdemir

Kapak Görseli: Budin ve Peşte manzarası, 1617. Rózsa, György, *Budapest Régi Látképei (1493-1800)*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1963, No: XX/76.

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5

Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00

Sertifika No: 45103

İstanbul- 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Hüseyin Şevket Çağatay Çapraz: 1982’de Konya’da doğdu. Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yeniçağ Tarihi Kürsüsünden 2004 senesinde mezun oldu. 2007’de Macaristan Szeged Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yeniçağ Tarihi Kürsüsünde, Prof. Dr. Mária Ivanics’in yönetiminde yüksek lisans öğrenimini tamamladı. 2011 yılında aynı üniversitede Prof. Dr. Sándor Papp’ın danışmanlığında kaleme aldığı *Pétervárad 1694. Évi Török Ostroma Nyugati és Oszmán Források Alapján* [Doğu ve Batı Kaynakları Temelinde Osmanlıların 1694 Petrovaradin Kuşatması] başlıklı teziyle doktor unvanını elde etti. 2014 senesinden beri Kırklareli Üniversitesinde görev yapmaktadır. Çalışmalarında Mohaç Meydan Muharebesi (1526) ve Karlofça Barış Antlaşması (1699) arasındaki Osmanlı-Macar-Habsburg ilişkilerini ele almış, özellikle Macaristan’daki Osmanlı himayesi, toplumsal hayat ve Osmanlı-Erdel diplomasisi gibi hususlara yoğunlaşmıştır. Ayrıca İslamiyet öncesi Türk tarihi ve bu dönemdeki Türk-Macar münasebetlerine dair inceleme ve çevirileri de yayımlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....9

I. OSMANLI MACARİSTAN'NIN SİYASÎ VE BEŞERÎ NİTELİĞİ

1. Macar Sınır Düzeninin Teorik Çerçevesi	19
2. Osmanlı Egemenliğinde Sosyo-Politik Değişimlerin Başlaması	20
3. Macar Toprak Sisteminin Kalıntıları ve Dönüşümü	29
4. Dîvân-ı Hümayûnun Macar Toprak Rejimine Nüfuzu.....	36
5. Macar Vergilendirme Alanının Genişlemesinde Büyük Kalelerin Önemi	53
6. Osmanlı Egemenliği Zamanında Erdel Hükümdarlığı'nın Malî Girişimleri	64
7. On Beş Yıl Savaşlarının Osmanlı Egemenliğindeki Macarların Vergilendirilmesine Tesiri.....	69
8. On Beş Yıl Savaşlarından Sonra Macar Vergi Düzeninde Müzminleşme	73
9. Macar Aristokrasisinin Osmanlı ve Habsburg İmparatorluklarına Karşı Alan Kazanımı	81

II. OSMANLI MACARİSTAN'NDA KONSOLİDASYON

1. Osmanlı Macaristanı'nda Yıkım ve Yeniden İnşa	101
2. Feodal Beyin Araçları ve Osmanlı Egemenliğinde Macar Toprak Düzeni	106
3. Macar Serf Sisteminin Genel Özellikleri	111
4. Osmanlı Macaristanı'nda Serfin Yurtluğa Bağlanması	120
5. Osmanlı Egemenliğindeki Soylu Sayısı	123
6. Osmanlı Egemenliği Döneminde Kurumsallaşan Macar Feodalizminin Temel Özellikleri...127	
7. XVII. Yüzyılda Erdel'in Osmanlı Macaristanı'ndaki Vergilendirme Girişimleri	133
8. Osmanlı Bağlılığının Erdel'e Etkisi	138
9. Macaristan'daki Osmanlı Hukuk Sisteminin İstifhâmı	144
10. Osmanlı Yönetiminde Macaristan'ın Nüfus Yapısındaki Değişimler	154
11. Yok Olan ve Yeniden Kurulan Yerleşimler	159
12. Toprağını Terk Eden Feodaller ve Şehre Taşınan Armalı Soylular	165
13. <i>Hajdú</i> Askerlerinin Durumu	171
14. Serflerin Toplumsal Durumu ve Sözleşmeli Serfliğin Yayılması.....	175

III. ERDEL HÜKÜMDARLIĞI VE OSMANLI HİMAYESİ

1. Erdel Hükümdarlığında Soylu Toplumu.....	181
2. Hükümdarın Yetki Alanı.....	185
3. Erdel Soyluları	187
A) Partium'daki Büyük Toprak Sahipleri ve Yabancı Soylular.....	187
B) Mevki Edinenler	188
C) Erdel Eyaletlerinde Başcomes Uygulaması	190
4. Eyalet [= <i>Comitatus</i>] Soyluları.....	191
5. Soylu Unvanı Edinenler: <i>Armalistler</i>	193
6. Sekeller ve <i>Hajdúlar</i>	195
7. Sekel Soylu Sınıfının Ortaya Çıkışı ve Gábor Bethlen Zamanında Sekel Asilleri	197
8. Gábor Bethlen Devri'nde Sekel Davaları	209
SON SÖZ.....	247
KAYNAKÇA	251
DİZİN	287

ÖN SÖZ

1636'da Budin'deki (Buda) bir görüşmede Erdel Hükümdarı'nın Elçisi István Szalánczy, paşaya yalnızca Türk'ün egemen olduğu tek bir köyün dahi bulunmadığını belirtmiş ve "...her köyün bir Macar beyi de vardır..."¹ demiştir. Bu sözler, Budin'in düşüşünden yüz yıl sonra bile Osmanlıların fethettiği topraklarda, Macar feodalizminin kesintisiz olarak ve özgün niteliği ile devam ettiği anlamına gelmektedir.

Söz konusu beyanın Osmanlı memurları ile eşit statüdeki Habsburg temsilcisi yerine, Bâb-ı Âlî'ye² bağlı Erdel Hükümdarlığı'nın elçisinin ağzından çıkmış olması, meselenin önemini daha da arttırmaktadır. Nihayet bu dönemde István Bethlen, Erdel Hükümdarlığı tahtını ele geçirmek amacıyla faaliyetlerine hız vermiştir. Durum, I. György Rákóczi ve Dîvân-ı Hümâyûn arasındaki münasebete zarar vermiştir. Ne var ki, Erdel'in Macaristan'daki Osmanlı varlığına karşı bakış açısı, uzlaşmacı tavır sergilemekten uzaktır.

Fjodor Dorohin eşkıyalığı sırasında Yelets (Jelec) kentinden (Oryol bölgesi) yola çıkmıştır. 1660 ve 1670'li yıllarda Budin'de bulunmuştur. Kendisi seyahatnamesinde, Budin'den Peşte (Pest) tarafına doğru uzanan köylerde, Hristiyan halkın Türk idaresine boyun eğmediğini, dahası Budin'den itibaren Macar toprağının Çâsâr [Habsburg] yönetiminde olduğunu ve buralarda Türk İmparatorluğu'nun hükmünün sona erdiğini yazmaktadır.³

Dorohin elbette yanılmaktadır. Zira notlarında bahsettiği yer olan Rákosi civarındaki köyler, kesintisiz otuz senedir Osmanlıların egemenliğindedir ve iki imparatorluğun sınırı,

¹ "...minden falanak vagon egy magyar ura is..." Buda, 1636. márc. 21. Szalánczy I.-Rákóczi Gy. [21 Mart 1636, Budin. I.(stván) Szalánczy-Gy.(örgy) Rákóczi.] Beke, Antal, "Adalékok Rákóczy György és A Porta Összekötetése Történetéhez", *Magyar Történelmi Tár*, XVII/1 (1894), 102.

² Kanuni Sultan Süleyman 1536'da Fransa Kralı I. François ile ittifak yaptığında Fransız diplomatlar Bâb-ı Hümâyûn olarak anılan anıtsal kapıdan geçerek sadrazamın huzuruna ulaşmışlardır. Böylece diplomasi dili olan Fransızcada *Sublime Porte* [Yüce Kapı] biçiminde bir kavram ortaya çıkmıştır. Hatta öneminin vurgulanması niyetiyle sıfat sözcüğü, alışılmadık bir şekilde ismin önüne yerleştirilmiştir. Mefhum kısa süre sonra İngilizce de dâhil olmak üzere çeşitli Avrupa dillerinde yer edinmiş, Osmanlı Devleti ile yürütülen siyasî ilişkilerde, fiilî duruma atıfta bulunmak maksadıyla bir metafor şeklinde kullanılmıştır. Nitekim dönemin İngiliz arşiv belgelerinde aynı anlamdaki *Sublime Porte* [Yüce Kapı] / *Ottoman Porte* [Osmanlı Kapısı] / *High Porte* [Yüksek Kapı], Almanca vesikalarında *Hohe Pforte* [Yüce Kapı], Macarca kayıtlarında ise *Fényes Porta* [Nurlu Kapı] / *Magas Porta* [Yüce Kapı] / *Magasságos Porta* [Muazzam Kapı] ifadeleri ile karşılaşılmaktadır. Bu arka plana rağmen anlamdaş nitelikli Bâb-ı Âlî bir kurum olarak I. Abdülhamit zamanında adından söz ettirmiş, sadrazam konağında temsil edilen Osmanlı Hükümetine atfen kullanılmıştır. Dolayısıyla istifade edilen arşiv belgelerinin ruhunu yansıtmak gayesiyle çalışmada, bir defaya mahsus Bâb-ı Âlî terimi kullanılmıştır. İlerleyen satırlarda bunun yerine Dîvân-ı Hümâyûn kavramı tercih edilecektir. Süreç hakkında bk. Ursu, Ion, *La politique orientale de François Ier (1515-1547)*, Honoré Champion, Paris, 1908, 21-29.

³ Váradi-Sternberg, János, *Utak, Találkozások, Emberek (Írások Az Orosz-Magyar és Ukrán-Magyar Kapszolatokról)*, Kárpáti Könyvkiadó-Gondolat Könyvkiadó, Uzsgorod-Budapest, 1974, 11.

en azından Budin'in 100 kilometre ötesinde uzanmaktadır. Ancak müellifin yanlıgısı karakteristiktir. Zira Dorohin, bulunduğu yerden yalnızca köyleri görmemektedir. Aynı zamanda Macar haydutlarından da haberdardır ki, mezkûr güruhun faaliyetlerinden ötürü halk, tutsak alınma korkusu ile Peşte'den çıkamamaktadır. Nihayet Peşte civarındaki köylerin, Macar tarafına vergi ödediğini de biliyor olmalıdır.

Malum olduğu üzere Osman Devleti, Macaristan'da olduğu süre boyunca ilerleme eğilimi göstermiştir. 1658-1660 ve 1663-1664 yıllarındaki son akınlarında da Habsburg ve Erdel'e bağlı topraklardan büyük parçalar almayı başarmıştır. Ancak şaşkırtıcı biçimde tüm bu genişlemeye rağmen, Dîvân-ı Hümâyûn egemenliği altındaki topraklarda Macar feodalizmi etkisiz hâle getirilememiş, başka bir deyişle Macaristan'daki Türk varlığı pekiştirilememiştir. Osmanlı İmparatorluğu tarihinde pek de karşılaşılmayan bu durum dolayısıyla Macar soylularının nüfuzlarını sürdürdüğu hüküm altındaki topraklar; tarihsel bağları ve buradaki halkın doğal yaşam tarzı nedeniyle Habsburg, Macar ya da Erdel idarelerine taahhüdünü devam ettirmiştir.

Konu Seçimi, Kaynakların Belirlenmesi ve İçeriğın İnşasına Dair

1856 senesinde Károly Szabó ve Sándor Szilágyi'nin yayıma hazırladığı *Nagy-Körösi Krónika* [*Nadkörös Kroniđi*] adlı eser, Nadkörös yöresinin Türk egemenliği altındaki durumunu tetkik etmekteydi. O döneme dek karanlıkta kalmış noktalara temas eden çalışma, Macaristan'daki Osmanlı egemenliğinin farklı yönleriyle ele alınmasına ilişkin merak ve beklentiyi arttırmıştı.

Ardından Magyar Tudományos Akadémia [Macar Bilimler Akademisi] tarafından yayımlanan *Történelmi Tár* [*Tarihî Hafıza*] adlı derginin 1859 seneli sayısı gün ışığı gördü. Adı geçen ciltte Gábor Kazinczy'nin "Adalékok A Török Magyarokori Beltörténethez. Hivatalos Nyomozások A Török Adó s Hódítások Körül Borsodban A XVII. Század I. Felében", [*"Türk Macar Devri Dâhilî Tarihine Dair Malumat. XVII. Yüzyılın I. Yarısında, Borşod'da Türk Rüsümü ve Fütuhâtı Dairesinde Resmî Tetkikler"*]⁴ adlı incelemesine de yer verildi. Müellifin tahlilleri, Borşod bölgesindeki vergi pratiklerine ilişkin kapsamlı veriler sunmaktaydı.

Bir sonraki sene Károly Ráth tarafından kaleme alınan ve "A Györ Vármegyei Hódoltságáról" [*"Yanikkale Eyaletinin (Osmanlı) Hâkimiyeti Hakkında"*]⁵ adını taşıyan makale, dikkatleri tekrar konu üzerine çekmeyi başarmıştır. Yazıda Borşod ve Yanikkale'de yürürlükte olan vergi uygulamaları karşılaştırılmış, benzerlikler açığa çıkarılmıştır.

Ferenc Salamon'un 1886 senesinde yayımlanan *Magyarország A Török Hódítás Korában* [*Türk Fethi Zamanında Macaristan*] adlı yapıtı, Türklerin Macaristan'daki varlığı ile bunun politik ve sosyo-ekonomik etkileri alanında mihenk taşı niteliğinde yaklaşımlarda

⁴ Kazinczy, Gábor, "Adalékok A Török-Magyarokori Beltörténethez. Hivatalos Nyomozások A Török Adó s Hódítások Körül Borsodban A XVII. Század I. Felében", *Magyar Történelmi Tár*, VI/1 (1859), 116.

⁵ Ráth, Károly, "A Györ Vármegyei Hódoltságáról", *Magyar Történelmi Tár*, VII/1 (1859), 91.

I. OSMANLI
MACARİSTANI'NIN
SİYASÎ VE BEŞERÎ
NİTELİĞİ

1. Macar Sınır Düzeninin Teorik Çerçevesi

Dîvân-ı Hümâyûnun Macaristan'daki varlığında vergilendirme politikası, temel unsurlardan biridir. Bu minvalde Osmanlı hâkimiyetinin kavramsal içeriği ve hudut durumuna bakıldığında, evvela XVI ve XVII. yüzyıllarda Osmanlılar tarafından fethedilen Macaristan topraklarının, genel itibarıyla Büyük Macar Ovası'nı ve Batı Macaristan'ı kapsadığı görülmektedir. Elbette bu teorik çerçeve, yöredeki Osmanlı egemenliğini tam olarak tasvir etmekte yetersiz kalmaktadır. Zira XVI-XVII. yüzyıllarda, Osmanlı idaresinin Macaristan'da seyrek ya da yoğun şekilde örgütlendiği hatta söz konusu bünye içinde birbirinden ayrı ele alınabilecek coğrafi yapıların bulunduğu fark edilmektedir.¹

Bu aşamada ilk olarak Türk uç kalesi sisteminin müdafaa ettiği bölgeler göz önünde bulundurulmalıdır. Mezkûr coğrafyayı, Macar uç kaleleri tarafından korunan ve Habsburg Devleti'nin değişken sınırları içerisinde yer alan; ancak Osmanlılara da vergi ödeyen yerler takip etmektedir. Benzer şekilde Erdel uç kalelerince muhafaza edilmekle birlikte, Osmanlı idaresine vergi ödemeye mecbur kalmış rejyonlar da sınıflandırmaya alınmalıdır. Her ne kadar Erdel, Osmanlı kontrolünde olsa da bulunduğu coğrafyada dönem itibarıyla bağımsız bir yapı olarak hareket edebilmektedir. Hatta Erdel'in uç kalesi sisteminin etkinlik alanının, 1660'tan sonra; Varadin'in (Várad) düşmesinin ardından genişlediği anlaşılmaktadır.²

Osmanlı, Macar ve Erdel uç kaleleri sistemi, birbirine paralel şekilde işlevini sürdürmekte, bu bakımdan Türk ve Macar sınır düzeni arasında birkaç kilometre uzunluğunda ortak bir hat vücuda gelmekteydi: Osmanlı, Avusturya-Macaristan uç kalelerinin ortak hattı ile Osmanlı ve Erdel uç kaleleri arasındaki ortak hat.³ Ortaya çıkan bu idarî yapılanmanın birleşimini ifade etmek üzere, Osmanlı Macaristanı tâbiri kullanılacaktır.

İlaveten XVII. yüzyıl barış antlaşmalarında ve sözleşmelerinde, Macar kalelerinin ardında kalan lakin Osmanlılara vergi ödeyen ya da Osmanlılarca

¹ Ágoston, Gábor, "Törzsterület és Végvidék: Berendezkedési Stratégiák és Centralizációs Korlátok A 16-17. Századi Oszmán Birodalomban", *Tanulmányok Szakály Ferenc Emlékére*, szerkesztette: Fodor Pál-Pálffy Géza-Tóth István György, Magyar Tudományos Akadémia, Támogatott Kutatócsoportok Irodája, Gazdaság- és Társadalomtörténeti Kutatócsoportja, Budapest, 2002, 37.

² Bunyitay, Vince-Málnási, Ödön, *A Váradai Püspökök A Száműzetés s Az Újraalapítás Korában (1556-1780)*, Váradai Püspökség Könyvtárnoka, Nagyvárad, 1883, 135.

³ Engel, Pál, "A Drávántúl Középkori Topográfiaja: A Történeti Rekonstrukció Nehézségei", *Történelmi Szemle*, XXXIX/1 (1997), 308.

vergi talep edilen köyler, Osmanlı Macaristanı ya da Türkiye tâbiri ile karışılmaktadır. Miklós Zrínyi'nin tuttuğu bir kayıt, söz konusu bakış açısını güçlendirmektedir:

...Zigetvar'a (Szigetvár) ve Kanije'ye (Nagykanizsa) varmak için henüz Peçüy (Pécs) Kalesi önünde bulunduklarından, Kale'yi kuşatmayla alsalar dahi, Türkiye'den uzakta kalması hasebiyle içinde muhafız bırakmaları mümkün değildir.⁴

Macaristan'da, Macar kalelerinin arkasında yer alan ve Osmanlı idaresini kabul eden yörelere karşı, genel itibarıyla Macar soyluları tarafından Osmanlı egemenliği kabul edilmek istenmediğinden Osmanlı Macaristanı yerine Osmanlı idaresi kavramı da kullanılabilir. Ancak söz konusu yerleşimlerdeki Osmanlı-Habsburg idarî yapılanması o denli iç içe geçmiştir ki çoğunda ne Osmanlılar ne de Macarlar tarafından bir sınır tespiti yapılma ihtiyacı görülmemiştir. Öte yandan merkezî Osmanlı ordularının Macaristan'daki Türk genişlemesini sürdüreceği, hem yerleşmiş bir yargı hem de hakikattir.

Dîvân-ı Hümâyûnun Macar coğrafyasındaki fetihlerinin ardından egemenliğin tesis edildiği seyirde, Macar milleti lehine millî, dinî ve hatta hukukî, alanda tolerans gösterilmiştir. Aynı paralelde ülkedeki mevcut düzen yerine Dîvân-ı Hümâyûn, kendi sistemini inşa etmiştir. Aynı zamanda İmparatorluğun sınırlarının genişlemesine mukâbil, bazı coğrafyalarda nüfus çoğunluğu Türk ve Müslüman olmayan kitlelerin lehine değişirken Osmanlı, devlet istikrarını tesis ettiği coğrafyalara kendi temsilcilerini tayin etmiştir.⁵

Macaristan, Erdel, Eflâk ve Boğdan gibi uzak ülkelerde yerel idarî yapı genellikle gevşek bağlarla merkezî yönetimin kontrolü altında tutulurken olası merkezkaç tehditlere karşı da gerekli önlemler alınmıştır. Söz konusu tam ya da gevşek hegemonyal düalizmi belirleyen temel unsur, Osmanlı idaresinin iç barışı sağlamak suretiyle her millettten en büyük faydayı temin edebilme pratiğine dayanmaktadır. Dolayısıyla eski yerel sistemler, Osmanlı egemenliği altında kısmî ya da tam faaliyetlerine devam etme şansına sahip olabilmektedir.

2. Osmanlı Egemenliğinde Sosyo-Politik Değişimlerin Başlaması

Osmanlı hâkimiyetine giren şehirlerde, yerel idare usûlleri ve hukukî uygu-

⁴ "...mivel Pécs vara elött vagyon még Szigetvárra és Kanizsa, azért nincs mód benne, hogy ha az várat ostrommal beveszik is, hogy praesidium hagyassék benne, mivel messze vagyon bé Törökországban." Magyar Országos Levéltár, P szekció: Családi Levéltárak, K. Papp Miklós Gyűjteménye, P 147, II, fol. 47-71.

⁵ Berkeszi, István, "Gróf Zrínyi Miklós Horváth Bán Téli Hadjárata 1663-64-ben", *Századok*, XX/3 (1886), 258.

II. OSMANLI
MACARİSTANI'NDA
KONSOLİDASYON

1. Osmanlı Macaristanı'nda Yıkım ve Yeniden İnşa

Sınır mücadeleleri, yerel otoriteler arasındaki sürtüşmeler ve tahakküm kurma gayretleri içinde, Osmanlı Macaristanı'nda bir şekilde varlığını sürdürmüş Orta Çağ yerleşim düzeni, On Beş Yıl Savaşları boyunca neredeyse tamamen ortadan kalkmıştır. Artık rejimin varlığında sadece kısmî geri dönüşler yaşanacaktır.

Osmanlıların tam kontrolü sağladığı Segedin¹ ve Cenceş² gibi yerlerde zamanla Türk garnizonlarının gücü azalmıştır. Seglid, Keçkemet ve Nadköröş gibi yerleşimlerin nüfusu ise kargaşadan kaçan köylülere ev sahipliği yapmalarından ötürü artmıştır. Savaş döneminin bitmesiyle şehirlerin sadece bir kısmı eski gücüne kavuşmuştur.³ Buna mukâbil On Beş Yıl Savaşları nedeniyle Macaristan'da, Tuna-Tisa hattında yoğunlaşan bir yerleşim yapısı takip edilmektedir; köyler seyrekleşmiş ancak tarım kentleriyle bir "mezra ülkesi" ortaya çıkmıştır.⁴

XVI ve XVII. yüzyıllarda Macarlar ve Osmanlılar tarafından toplanan vergiler karşılaştırıldığında yerleşimlerin sayısının düşüşüne ilişkin aşağıdaki oranlara ulaşılmaktadır:

Heves - Dış-Solnık eyaleti [= <i>comitatus</i>] ⁵	%17
Peşte-Piliş-Şolt eyaleti [= <i>comitatus</i>] ⁶	%35

¹ Kristó, Gyula, *Szeged Története I. Kezdetektől 1686-ig*, Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Megbízásából A Somogyi-Könyvtár, Szeged, 1893, 664-670.

² Szakály, Ferenc, "Gyöngyös Gazdasági és Társadalmi Változásai A Török Korban", *Tanulmányok Gyöngyösről*, szerkesztette: Havassy Péter-Kecskés Péter, Gyöngyös Város Tanácsa, Gyöngyös, 1984, 151.

³ Szakály, Ferenc-Lehmann, Antal-T. Mérey, Klára-Timár, György-Dobos, Gyula, *Tolna Mezőváros Monográfiája*, szerkesztette: Glós József-V. Kápolnás Mária, Tolna Megye Önkormányzata, Tolna, 1992, 314.

⁴ Káldy-Nagy, Gyula, *Haracs-Szedők és Ráják (Török Világ A XVI. Századi Magyarországon)*, 161-162. Aslında On Beş Yıl Savaşlarının hemen öncesinden başlayarak, benzer bir süreç takip edilebilmektedir. Örneğin 1579-1580 yıllarında, Çanâd sancağının Çanâd nahiyesinde, ihya edilmiş 80 ve nüfusu oldukça yükselmiş 12 yerleşim yeri bulunmaktadır. Blazovich, László, *A Honfoglalástól A Polgári Forradalom és Szabadságharc Végéig. Csongrád Megye Évszázadai Történelmi Olvasókönyv*, I, Csongrád Megye Tanácsa VB Művelődési Osztálya és A Csongrád Megyei Levéltár, Szeged, 1985, 148-151. Bunlardan birkaçı XVII. yüzyılda yeniden inşa edilmiştir. Borovszky, Samu, *Csanád Vármegye Története 1715-ig, A Vármegye Általános Története*, I, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1896, 230-238.

⁵ 1588 seneli kayıt: Magyar Országos Levéltár, A szekció: Magyar Kamara Archívuma, Conscriptioes Portatum, A 643, LXII, fol. 12.

⁶ Káldy-Nagy, Gyula, *A Budai Szandzsák 1546-1590. Évi Összeírásai (Demográfiai és Gazdaságtörténe-*

Feyîr eyaletinin [= *comitatus*] Komârom'a dâhil olan kuzey kısmı⁷ %58
 Şomogi eyaleti [= *comitatus*]⁸ %40
 Şimontorna sancağı⁹ %67

Tolna, Çonrâd, Çanâd ve Bekeş'te %50-%60 civarında bir gerileme söz konusudur. Budin başta olmak üzere Yukarı Tuna bölgesi, savaştan en az etkilenen Macar toprağıdır. Dahası burada yeni köyler de zuhûra gelebilmiştir.¹⁰ Hatta ticarî faaliyetlerini Tuna-Tisa arasında geliştiren Baranya eyaleti [= *comitatus*], ciddi bir nüfus artışı yakalamıştır.¹¹

Şehir nüfusunun azalmasında önemli rol oynayan kaçgunların izinin takip edilebilmesi için yeterli veri bulunmamaktadır. Tehdide açık yörelerde yaşayanlar, öncelikle civardaki korunaklı yerleşimlere ya da daha kalabalık bölgelere sığınmışlardır. Böylece savaşın getirdiği sıkıntılardan uzak durmaya çalışmışlar, aksi takdirde sürekli hareket hâlinde kalmaya mecbur olmuşlardır.

Verilere göre Yukarı Tuna ve Tuna-Tisa civarından kaçanların çoğu; Estergon, Komârom, Uyvar ve Yanikkale civarında yoğunlaşmıştır. Tolna, Bölçke, Keçkemet gibi kentlerden de buralara gelişler gerçekleşmiştir.¹² Konuyla ilgili olarak Senpeter (Szentpéter) şehrindeki bir soylunun sözleri ile Komârom eyaletinin [= *comitatus*] durumu tespit edilebilmektedir:

Oradaki soylulardan olan János Tőke, Lázár Miskei ile Márton Borin'in buraya,

---

ti Adatok), 321. Peşte-Piliş-Şolt eyaletindeki [= *comitatus*] uygun koşullar neticesinde, yerleşimlerin tekrar dirildiği gözlemlenmektedir. Ayrıca bazı yerlerdeki nüfus artışı da ana hatlarıyla takip edilebilmektedir. Bk. Makkai, László, "Pest Megye Története 1848-ig", 113.

⁷ Magyar Országos Levéltár, A szekció: Magyar Kamara Archivuma, Conscriptioes Portatum, A 643, XIII, fol. 77.

⁸ T. Mérey, Klára, "Somogy Megye Pusztulása Szigetvár Eleste Után", *Szigetvári Emlékkönyv, Szigetvár 1566. Évi Ostromának 400. Évfordulójára*, szerkesztette: Rúzsás Lajos, Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete, Budapest, 1966, 109-110.

⁹ Dávid, Géza, *A Simontornyai Szandzsák A 16. Században*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982, 197; Velics, Antal-Kammerer, Ernő, *Magyarországi Török Kincstári Defterek*, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1886, 715-719.

¹⁰ Káldy-Nagy, Gyula, *Magyarországi Török Adóösszeírások*, 101; Szakály, Ferenc, "Baranya Megye Hódoltsági Történetének Kutatási Feladatairól", *Tanulmányok A Török Hódoltság és A Felszabadító Háborúk Történetéből. A Szigetvári Történetész Konferencia Előadásai A Város és A Vár Felszabadításának 300. Évfordulóján*, szerkesztette: Szirtes László, Baranya Megyei Levéltár és A Magyar Történelmi Társulat Dél-Dunántúli Csoportja, Pécs, 1993, 11-14. Ayrıca bk. *Baranya Megye Földrajzi Nevei, I-II*, szerkesztette: Babics András-Szita László, Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1982.

¹¹ Iványosi, Szabó Tibor, "Baranya-Somogyi Szökött Jobbágyok Kecskeméten 1677-ben", *Baranyai Helytörténetírás*, szerkesztette: Szita László, Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1981, 109; Kosáry, Domokos, "Pest Megye A Kuruckorban", *Pest Megye Múltjából*, szerkesztette: Keleti Ferenc-Lakatos Ernő-Makkai László, Pest Megye Tanácsa, Budapest, 1965, 31.

¹² Szakály, Ferenc, *Magyar Adoztatás A Török Hódoltságban*, 151-152; Benda, Kálmán, "A Késő-Reneszánsz Korának Gazdasági, Társadalmi és Politikai Összetevői Magyarországon", 100.

III. ERDEL
HÜKÜMDARLIĞI VE
OSMANLI HİMAYESİ

1. Erdel Hükümdarlığında Soylu Toplumu

Erdel hukuken 1526 Mohaç Muharebesi'nden önce Erdel Voyvodalığı, Osmanlı egemenliği zamanında ise Erdel Hükümdarlığı olarak varlık göstermiştir. Macar Kralı II. Lajos'un Mohaç'taki çatışmalarda hayatını kaybetmesi nedeniyle¹ Erdel Voyvodası János Szapolyai, Macar soyluları tarafından İstolni Belgrad'da I. János adıyla kral ilan edilmiştir. Yeni idare, Sultan Süleyman tarafından da desteklenmiştir.²

Ancak dokuz yıl önce 1515 yılında Macar Kralı II. Vladislav, Leh Kralı Sigismund ve Kutsal Roma İmparatoru I. Maximilian arasında düzenlenen I. Viyana Kongresi, Erdel tarihinde çekişmeli bir sürecin başlamasını beraberinde getirecektir. Sâbık Kongre'de, henüz 1506 senesinde doğan II. Lajos'un, I. Maximilian'ın torunu ve Ferdinand'ın kardeşi Mary ile; Ferdinand'ın ise Vladislav'ın kızı Anna ile evliliği üç hükümdar tarafından onaylanmıştır.³

Evlilik sözleşmesinden doğan haklarından ötürü Macar tahtının Ferdinand'a karşı muhafaza edilmesi amacıyla başta Fransa olmak üzere müttefik edinmeye çalışan I. János'un aleyhine Ferdinand, Temmuz 1527'de kuvvetlerini Macaristan'a sevk etmiş ve Budin'i almıştır. Eylül ayında ise Tokay'da, Szapolyai'nin ordularını bozguna uğratmıştır.⁴

Mağlubiyetin ardından Erdel'e kaçan yeni kral, Dîvân-ı Hümâyûndan yardım istemek zorunda kaldı.⁵ Öte yandan Macar toprakları, Dîvân-ı Hümâyûn tarafından Habsburg egemenliğinin Orta Avrupa'da yayılmasına karşı direnç noktalarından biri olarak değerlendirilmekteydi. Böylece Ferdinand'ın Macar hâkimiyetini sağlamasının ardından Osmanlılar, Macar sınırına hücumlar düzenlemeye başladılar.⁶

Nihayet Szapolyai'nin elçi heyeti, Sultan'la ittifak yapmak amacıyla 1528

¹ Yıldız, Yusuf, *Osmanlı-Habsburg İlişkileri, Kânûnî-Şarhken-Busbecq*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2013, 68.

² B. Szabó, János, *A Mohácsi Csata*, Corvina Kiadó, Budapest, 2006, 173.

³ Török, Pál, "A Mohácsi Vész Diplomáciai Előzményei", *Mohács Emlékkönyv 1526*, szerkesztette: Lukinich Imre, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1926, 153.

⁴ Kohler, Alfred, *Ferdinand I., 1503-1564, Fürst, König und Kaiser*, C. H. Beck, München, 2003, 170-171.

⁵ Horváth, Mihály, *Adalékok János Király Külviszonyainak Történetéhez (Kisebb Történelmi Munkái)*, I, Ráth Mór, Pest, 1868, 364.

⁶ Gökbilgin, M. Tayyib, "Kanunî Sultan Süleyman'ın Macaristan ve Avrupa Siyasetinin Sebep ve Âmilleri, Geçirdiği Safhalar", *Kanuni Armağanı*, hazırlayan: Uluğ İğdemir, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1970, 16-17.

senesinin başında Kaloşvâr'dan İstanbul'a doğru yola çıkmıştır.⁷ Hieronymus Łaski'nin önderlik ettiği diplomatik heyet, kısa sürede görevini tamamlamış; 29 Şubat 1528'de Sultan, János Szapolyai'nin ittifak talebini kabul ederek, ahidname vermiştir.⁸

Ne bu vesikanın ne de 1529'da Budin'in Osmanlı yönetimi tarafından alınmasından sonra János Szapolyai'ye verilecek nişanın orijinal metnine ulaşılammıştır. Hakikiliği müphem olsa da vesikanın Latince suretinde, İslâm hukukuna göre dâru'l-ahd sınırlarına dâhil edilen ülkenin, XVI. yüzyılda vücuda gelmiş sosyo-politik ve kültürel yapısını sürdürmesine imkân tanınmıştır. Ayrıca Erdel, Dîvân-ı Hümâyûnun onayı ve vergi verme koşulu ile serbest kral seçimi ayrıcalığına kavuşmuştur. Erdel yönetimi, hükümdarın çıkarlarını temsil etmek amacıyla İstanbul'a elçi gönderme hakkını da edinmiş; ancak dış politikadaki eylemleri için Dîvân-ı Hümâyûndan onay alınması şartı konmuştur.⁹

Temelleri atılan vasal Erdel Hükümdarlığı'nın kesin sınırları, 16 Ağustos 1570'te Çâsâr II. Maximilian ile imzalanan Speyer Antlaşması ile belirlenmiştir. Muâhede sayesinde Erdel'in batı ve kuzeybatısını kapsayan, zaman içinde Habsburg ve Erdel yönetimi arasında çekişmelere neden olacak Partium bölgesinin de hudutları, bir eyalet birliği şeklinde tespit edilmiştir. Yeni Erdel Devleti'nde krallık ve voyvodalık geleneklerinin bileşenleri, simbiyoz özellikler gösterse de temelde Kral Mátyás Dönemi'nin sosyal politikası varlığını korumuştur.¹⁰

Krala karşı 1467 senesinde baş gösteren ayaklanmanın bastırılmasının ardından büyük toprak sahiplerinin hakları doğrudan iptal edilmiş ve voyvodalığın toprak üzerindeki egemenliği genişlemiştir.¹¹ Öte yandan merkezkaç kuvvetlerin, sarayın ekonomik düzenlemelerine aşına olması nedeniyle feodal beylerin topraklarının merkezi idareye geçmesi, Erdel'deki feodalizmi sonlandırmayacaktır.

⁷ Szántó, Imre, "Magyarország Népeinek Harca A Török Hódítók Ellen, 1526-1541", *Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae, Acta Historica, Tomus, LXI*, szerkesztette: Szántó Imre, Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék, Szeged, 1977, 63-64.

⁸ Matthias, Bel, *Adparatvs Ad Historiam Hvngrariae, Sive, Collectio Miscella, Monumentorum, Ineditorum Partim, Partim Editorum, Sed Fugientium*, Joannis Paulli Royer, Posonii, 1735, 158.

⁹ Matthias, Bel, *Adparatvs Ad Historiam Hvngrariae, Sive, Collectio Miscella, Monumentorum, Ineditorum Partim, Partim Editorum, Sed Fugientium*, 158-159. Erdel Hükümdarlığı'nın kuruluşuna dair daha geniş bilgi için bk. Çapraz, Hüseyin Şevket Çağatay, "János Szapolyai'den Gábor Bethlen'e Kadar Erdel Diplomasisi ve Bâb-ı Âli'deki Varlığı".

¹⁰ Oborni, Teréz, "Az Erdélyi Fejedelemség Állama és Politikai Berendezkedése", *Korunk*, XXIV/3 (2013), 9-10.

¹¹ Kubinyi, András, "Erdély A Mohács Előtti Évtizedekben", *Tanulmányok Erdély Történetéről. Szakmai Konferencia Debrecenben 1987. Október 9-10*, szerkesztette: Rácz István, Csokonai Kiadóvállalat, Debrecen, 1988, 63-73.

SON SÖZ

Çalışmada ulaşılan kaynakların izin verdiği ölçüde Osmanlı Macaristanı'nın kuruluşundan sonra yörenin sosyo-ekonomik alanda yaşadığı dönüşüm yansıtılmıştır. Akabinde yapısal transformasyonun niteliğinin ortaya çıkarılmasına gayret edilmiştir. Oluşturulan kapsamda kamu idaresi alanındaki uygulamalara değinilmiştir. Ayrıca Macar askerî müdahalelerinin en önemli araçlarından biri olan sınır tecavüzleri de ele alınmıştır. Böylece Osmanlı egemenliği altında Macar aristokrasisinin alan kazanma mücadelelerine vurgu yapılmıştır.

Günlük yaşam hakkında somut bilgiler sunması nedeniyle arşiv çalışmalarından elde edilen adlî kayıtlara da temas edilmiştir. Sadece hukuk davalarının analiz edilmesi bile eserin hacmini mümkün merteye arttıracığından bunların daha sonra kaleme alınacak başka bir içerikte incelenmesi uygun görülmüştür.

Öte yandan hukuk tarihine ilişkin şimdiye kadarki Macar yazımı, daha çok şikâyet davaları, delil toplama teknikleri ya da mahkemelerin yapısı gibi konulara eğilmiştir. Bu durum, adlî meselelerin sonuçlarının ve toplumsal yansımalarının irdelenmesi bakımından cılız bir çabadan öteye gidememiştir.

Araştırmada bina edilen yapı neticesinde davaların içeriklerine paralel olarak siyasî ve askerî gelişmeler de ele alınmıştır. Bu vasıtayla Osmanlı Macaristanı'nda geçerlilik kazanan Macar etkisinin hukukî tarafı gösterilmiş; adlî hizmetin ve kamu idaresinin araçlarının, geleneksel aristokrasi tarafından nasıl kullanıldığı tahlil edilmiştir.

Maksat dâhilinde yargıya ait konuların içeriklerinin doğrudan gösterilmesi yoluna da gidilmiştir. Ek olarak Krallık Macaristanı ve Erdel kanunlarından doğan farklı uygulamaların, Osmanlı Macaristanı'na nasıl sirâyet ettiği belirtilmiştir. Hülâsa bu alandaki boşluğa cevap verecek sonuçlara ulaşılabilmektedir.

Resmî kararların ve günlük hayatta uygulanması esnasında şekil değiştiren hukuk normlarının yapılandığı Osmanlı Macaristanı'ndaki feodal uygulamalar tetkik edilmiştir. Timar sisteminin toplumsal etkileri bölgesel olarak ele alınırken meseleyle ilgili gerek uluslararası gerekse yerel tatbikat göz önünde bulundurulmuştur. Böylece Osmanlı egemenliği altında feodal vergiler ve angaryalar gibi icraatın nerede, ne zaman ve hangi yoğunlukta güç kazandığı; ilaveten toprak beylerinin birbiriyle olan mücadeleleri vurgulanmak istenmiştir.

Bu niyetle Osmanlı Macaristanı'ndaki iç şartlar, toplumsal değişimler ve gerek aristokrasinin gerekse köy toplumunun tabakaları, muayeneye tâbi tutulmuştur. Krallık Macaristanı'ndaki toprak sahipleri, uç kalesi askerleri ve resmî makamlar elbette bu geniş çerçeveye dâhil edilmiştir.

Macar köylüsünün, tâbi olduğu toprak beyinin ekonomik ve idarî politikalarını benimsemek zorunda kalması, incelemelerde ulaşılan temel sonuçlardan biridir. Köylüler arasındaki ihtilâflar, mümkün metrebe Osmanlı makamlarına aksettirilmeden ilgili toprak beyine götürülmüş ve toprak beyinin onayı doğrultusunda düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

O denli ki doğal bir süreç olarak Krallık Macaristanı'nda yaşayan serfleri kapsamı gereken adli pratikler, Osmanlı Macaristanı'na da sirâyet etmiştir. Macar toprak beyleri, Krallık Macaristanı ile Osmanlı Macaristanı arasında hukukî ve iktisadî bir bağ tesis etmişlerdir. Neticede köylünün günlük hayatı, mümkün olduğu kadar eski ve geleneksel düzenin devam ettirilmesi ekseninde şekillenmiştir. Bu açıdan bakıldığında toplumsal alanda bir ayrışma yerine siyasî ve coğrafi bütünlük algısının sürdüğü fark edilmektedir. Macar *ispán* kurumunun faaliyetleri de dikkate alınırrsa, böyle bir çıkarım ikna edici görünmektedir.

Dolayısıyla meydana getirilen tematik çalışmada Osmanlı nüfuzu ne kadar etkili olursa olsun, tüm Macar coğrafyasında geleneksel düzenin bir bütün olarak varlığını sürdürme eğiliminde olduğu açıklanmaktadır. Çeşitli yerleşimlerde, değişken ölçülerde cereyan eden bu yatınlığa dair tafsilat verilmek istenmiş; eski tertibe dönüşün gerçekleşme düzeyinin saptanması, odak noktalardan birini teşkil etmiştir.

Araştırmalar nihayet feodal rejimin, bölgesel olarak hangi düzeyde bir olgunluğa ulaştığı yönünde ilerlemiş; örgütlenmenin kalıcı olup olamayacağı saptanmaya çalışılmıştır. Örneğin Heveş ve Dış-Solnik ile Peşt-Piliş-Şolt eyaletlerindeki [= *comitatus*] itiyadî teşekkül, etkisini öylesine arttırmıştır ki civar yörelerdeki Macar beylerini de bu tipte bir sürece itmiştir. XVII. yüzyılın sonuna doğru ise Macar feodalizmi, sanki hiç kesintiye uğramamış gibi kontrolü ele almıştır.

Elbette durum her yerde böyle değildir. Aynı zamanda Osmanlı Macaristanı'ndaki pek çok yerde feodal beyin hükmetme girişimleri ve hukukî idaresi daha çok rastlantısal teşebbüsler düzeyinde kalmıştır. Lakin kaçamak da olsa bu tür müdahaleler, Osmanlı Macaristanı'ndaki nüfusun hayat şartlarına şaşırtıcı derecede etki edebilmiştir.

Tam bir sürekliliğe ya da önceden tasarlanmış bir programa sahip olmayan Osmanlı Macaristanı'ndaki feodal etkinliğe ilişkin bir tanımlama yapmak gerekirse mezkûr rejim, genel itibarıyla Osmanlı nüfuzuna karşı koymaktan ziyade, mümkünse içe kapanma yolunu izlemiş ve imkân bulduğu an bölgesel etkinliğini arttırmıştır. Öte yandan Macar kayıtlarına göre bir sınır proble-

mine yol açmadığı sürece Osmanlı yönetimi Macar iç meselelerine karışma konusunda çok hevesli davranmamıştır. Vaziyet, derebeylerinin konumunu kuvvetlendirecektir.

Özellikle Osmanlı fetihleriyle boşalmaya başlayan havâlılere nüfus, kısa süre içinde geri dönmeye başlamıştır. Böylece feodal bey ile köylü arasında yeni sözleşmeler kaleme alınmış ve Osmanlı Macaristanı'ndaki aristokrasinin gücü artmıştır. Eylem alanının genişleme erekli olması, feodalizmin temsilcilerinin zamanla Osmanlıların bölgeden çıkartılması yönünde politikalar geliştirmesine neden olacaktır. Krallık Macaristanı'ndaki kurumların ve derebeylerinin Osmanlı Macaristanı'na müdahalelerinin gittikçe atması da buna işarettir.

Derebeylik rejiminin hukukî ve fiilî şartlar altında Türk idaresinin rolünü alması söz konusu değildir. Ancak Osmanlı Macaristanı'nın en büyük kentlerinin Macar feodal yapıya olan bağılılığı, ülkeyi genel olarak feodal çemberin çekim alanına sokmuştur. Bu nedenle Macar kentlerinin geriye dönük bir yol katettiği söylenebilir. Nitekim Osmanlı toplumsal düzeni ile karşılaştırıldığında halk, gittikçe artan bir bağımsızlıktan ziyade toprak sahiplerine çok daha sıkı bağlarla teslim olmuştur.

Söz konusu sonuçlara ek olarak istikrarsız bir tesire muktedir Macar feodalizminin hukukî hükmü, Tuna'nın içerisine düşen Sırp yerleşimlerine yayılma imkânı bulamamıştır, diyebiliriz. Tuna'nın ötesindeki Sırlara ise sadece Sırp'ların Macar köylerinde yaşaması durumunda etki edebilmiştir.

DÍZIN

A

- Abaűy, Mac. Abaúj 49, 90, 158, 169, 176
Abony 45
Ábrahám Belényesi, Komutan 195
Ábránfalva 127, 208, 213
Aça, Mac. Acsa 117
ad libitum provisoris 57
Ádám Batthyány, Kont 79, 117, 118, 122, 128, 129, 132
Ádám Forgacs 52
Ádám Martonfalvi 127
Agárd 223
Agyagfalva 219
Ajnácskü 119
Alattyán 117, 124
Alba 71, 117, 122, 132, 276
Albert Tarcsafalvi 210, 212, 213, 222-224, 239, 241
Alberti 28, 45
Albis, 226
Aldoboly, 230
Alföld 47, 49, 74, 134, 138, 257, 276
Ali Paşa, Budin Paşası 24, 48, 82, 115
Ali Paşa, Çanâd Alaybeyi 137
Ali Paşa, Eçed Paşası 154
allodium 30, 191
Almás 212, 217, 228
Alpâr, Mac. Alpâr 45
Alsóbatka 117
Alsóboldogasszonyfalva 221
Alsócsernáton 226
Alsónemedi 115, 123
Alsóthoria 226
András Ábrámfalvi 218, 219
András Babos 233
András Báthory, Başkomutan 32, 185
András Bedőházi 230
András Bernáld 236
András Bikfalvi 230
András Bod 226
András Both 236
András Bögözi 210, 212, 218-220, 222-225, 239, 240, 242, 245
András Cheriek 232
András Csitári 116
András Czizer 233
András Forró 233
András Gécz 211
András Geréb 208, 210, 219, 221, 222, 239, 240, 242, 245
András Hadnagy 243
András Halal 229, 230
András Henter 231
András Kaczio 204
András Kelemen 233, 234
András Kenosi 218
András Keresztény 24
András László 226, 238
András Lippai 210, 211, 212, 221, 225, 239
András Lónyay, Kálló Komutani 173
András Lukács 224
András Marthon 227
András Mihác 230
András Nagy 197, 220
András Orosz, Vâç Komutani 73
András Pák 153
András Pakó 212
András Pálfi 221
András Péter 226
András Pető 226
András Rákosi 226
András Sebestyén 211
András Skolka 157
András Szilassy, Ispán 114
András Takoczy 234
András Tibaldi 212
András Tolnay 128
András Tompa 232
András Udvardi 121
András Vas 121
András Végh 226
Andrásfalva 212, 221
Andrásné Hadnagy 244
Andrásné Pető 226
Angyalos 233
Anna Horváth 188
Anna Rác 227

- Antal Cherjek 232
 Antal Damokos 235
 Antal Kaczio 238
 Antal Kanio 227
 Antal Keczer 106
 Antal Kovács 224
 Antal Verancsics, Eğri Piskoposu 33-35, 59
 Apc 125
 Arad 21, 48, 50, 51, 66, 134, 173, 177
 Aradi Çanâd, Mac. Aradi Csanád 48
 Aranyosszék 208
 Árkos 232
armalist 29, 124, 168, 169, 170, 192-195, 216
 Arnautlar 157
 Árokszállás 107, 108, 130
 Árva, Mac. Árva 83
 Árvátfalva 212, 218
 Askerî Divân 107
 Aşağı-Örş, Mac. Alsó-Örség 90
 Átány 125
 Atyha 223
avitici 199
- B**
- Babarc 57
 Bâb-ı Âlî 9
 Bâb-ı Hümâyûn 9
 Baczon 229
 Bâç, Mac. Bács 21, 37, 38, 73, 77, 130, 156,
 160, 162, 167
 Baçka, Mac. Bacska 160
 Bakta 72
 Bâgy 218
 Bakczi Vitalius 232, 233
 Bakta 72
 Balanoş, Mac. Belényes 51, 188
 Balás Gáll 228
 Balás István Énlakai 222
 Balás Nemes 231
 Balaşagermat, Mac. Balassagyarmat 113
 Balaton 38, 46
 Balázs Berze 218
 Balázs Cherjek 232
 Balázs Eszpethey 33
 Balázs Gáspár 223
 Balázs Hadnagy 226, 237
 Balázs Incze 220, 234
 Balázs Jankó 231
 Balázs Kozsma 135
 Balázs Lakatos 224
 Balázs Lukács 220
 Balázs Márkus 135
 Balázs Nemes 229, 231
 Balázs Tamás 231
 Balázsfalva 208
 Balázsné Barolthi 229
 Bálint Bak 228
 Bálint Balassi 115
 Bálint Barcag 115
 Bálint Batha 117
 Bálint Benkő 192
 Bálint Both 236
 Bálint Fodor 244
 Bálint Fosztó 217
 Bálint Hegy 220
 Bálint Lázár 223
 Bálint Mihác 230
 Bálint Padrah 193
 Bálint Pelény, Officialis 32
 Bálint Sebestyén 229
 Bálint Tamás 220
 Balogh János Sarkadi 118
 Balogvár 117
 Bankháza, Mac. Bankháza 28, 45
 Bar, Mac. Bars 90
 Baraç, Mac. Baracs 45
 Baranya 21, 38, 43, 46, 54, 61, 80, 102, 127,
 156, 163
 Barasu, Mac. Brasso 158, 198
 Bardóczfalva 217
 baş-Sekeller 199
 Bata, Mac. Bâta 54
 Bâtaşek, Mac. Bâtaszék 54, 57
 Báthory Ailesei 186, 195
 Báthory Zsigmond, Erdel Hükümdarı 67, 69
 Batyân, Mac. Battyány 62, 63
 Beç = Viyana 32, 187
 Beçe 37
 Beçkerek, Mac. Becskerek 12, 37, 48, 143
 Bekeş, Mac. Békés 50, 52, 74, 96, 102, 104,
 118, 119, 123, 134, 153, 161, 163, 167
 Bekölcse 125
 Belgrad 60, 75, 159, 175
 Bellefalva 227
 Beluy, Mac. Bél 65- 67
 Bencéd 224
 Benedek Balogh 229, 231, 232
 Benedek Damokos 225

- Benedek Kálnoki 229-232
 Benedek Medvey, Komutan 32
 Benedek Mikes 242
 Benedek Székely 221
 Benedek Szombatfalvi 223
 Benedek Thury 62
 Benedekné Mindszenti 221
 Benkő Mátyás 229
 Bereczk 228
 Bereg 36, 72, 83, 85, 134
 Beretó, Mac. Berettyó 51
 Berhida 116
 Bersel, Mac. Nagybercel 117
 Bertalan Drágffy, Erdel Voyvodası 184
 Bertalan Oswát 217
 Bertalan Szabó 225
 Beşenyő, Mac. Besenyő 28
 Béta 222
 Betfalva 222
 Bethlen Karos 65
 Bethlenfalva 214
 Bia 94, 132
 Bibarcfalva 218, 219
 Bibarczfalva 217
 Bihar 36, 49, 52, 65, 72, 137, 158, 161, 167,
 172-175, 184-186, 188, 189, 194, 195, 197
 Bikáč, Mac. Bikács 62
 Bikafalva 227
 Bikfalva 230
 Bistriçe, Mac. Beszterce 119, 137, 141, 206
 Bistriçebánya, Mac. Besztercebánya 42, 119,
 120
 Bodok 232
 Bodos 229
 Bodrog 21, 37, 73, 156, 160, 161, 162, 167
 Bogárfalva 211
 Bogostfalva 225
 Boğdan 20, 154, 207
 Boğdanovçe, Mac. Bogdány 113
 Boldizsár Bakczy 226, 238
 Boldizsár Batthyány, Komutan 89
 Boldizsár Bessenyei 116
 Boldizsár Hadnagy 230
 Boldizsár Kós 231
 Boldizsár Nagy 222
 Boldizsár Rákosi 192
 Boldizsár Székel 227
 Boldizsár Udvarhelyi 225
 Boldizsár Veres 232
 Boldizsár Veseleny 219
 Boldogassonikáta, Mac. Boldogasszonykáta
 44
 Bolyó 131
 Borsód 171
 Borsova 234
 Borşod, Mac. Borsod 10, 90, 158, 169, 186
 Boszulaszvár 66
 Boşnak İsmail Paşa, Budin Paşası 115
 Boyák, Mac. Buják 32, 88, 107
 Bozsika 127
 Böd 132
 Bödöcsfa 127
 Bögöz 208
 Bölçke, Mac. Bölcske 62, 71, 102
 Bölön 229
 Bösörmen, Mac. Bösörmény 52
 Bözöd 221
 Bözödújfalva 221
 Braniška, Mac. Branyicska 188
 Budin Dívânı 146, 147
 Budin Meclisi 112
 Budin, Mac. Buda 9, 10, 13, 22-24, 27, 33,
 34, 35, 37, 38, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51,
 54, 59, 60, 61, 63, 65, 69, 70, 75, 76, 82,
 88, 89, 92, 93, 94, 96, 102, 105, 110, 112,
 113, 115, 118, 120, 122, 135, 139, 140,
 146, 147, 148, 157, 159, 163, 167, 175,
 181, 182
 Bugi, Mac. Bugyi 28
 Bulgaristan 172
 Bulgarlar 157
 Büyük Kumanistan, Mac. Nagykunság 52, 70,
 71, 107
C
 Canfedâ, Mac. Jászberény 33, 37, 63, 130
 Cenceş, Mac. Gyöngyös 37, 44, 71, 72, 89,
 101, 119, 120, 133, 147, 177
 census 39, 40, 55, 58, 70, 71, 171
census servilis 70
 Cezire-i Kovin, Mac. Ráckeve 32, 63, 75, 88,
 89, 145, 177
 Chieb 220
 Chiomortán 227
 Cibrefalva 220
civitas 160
colonus liberae migrationis 176

comes 21, 29, 30, 186, 190-192, 194
comes parochialis 21
 comes 21, 29, 186-188, 190-192, 194
comes parochialis 21
comitatus 8, 21, 31-32, 35, 38, 44-47, 49-53,
 57, 59-62, 65-67, 72-74, 76, 80-81, 89-90,
 92, 101-104, 106, 109, 112-124, 127-128,
 130-132, 137, 148, 155-158, 160-163,
 167, 169, 174-177, 184-193, 195, 197,
 216, 248
condominium 156
contractualist 176
conventus 192, 194
conventus requisitor 194
 Csáky Ailesi 189
 Csávoly 171
 Csehérdfalva 222
 Csekefalva 221
 Csernáton 218
 Csicsó 233
 Csík 224
 Csíkszék 204, 243, 244
 Csíkszentsimon 218
 Csíkszereda 197, 208
 Csipszévíz 159
 Csoknya 131
 Cudaballa 118
curialis 124-127
 Czehei 122
 Czizér Mihályné 232
 Czókaku 92
 Czymortán 234

Ç

Çakvâr, Mac. Csákvár 89
 Çanád, Mac. Csanád 21, 48, 80, 101, 102, 128,
 134, 137, 138, 158, 161, 163, 167
 Çanárd, Mac. Csanárd 103
 Çâni, Mac. Csány 45, 124
 Çepel, Mac. Csepel 32, 63, 132
 Çerdi, Mac. Cserdi 55
 Çerepvâr, Mac. Cserépvâr 89
 Çetnek, Mac. Csetnek 63
 Çonkatoron, Mac. Csonkatorony 70
 Çonrâd, Mac. Csongrád 21, 32, 45, 46, 48, 72,
 73, 80, 102, 130, 137, 161, 163
 Çüç, Mac. Csúcs 66, 68

D

Dab 28
 Daczó László 230
 Dália 219
 Dalmi Ailesi 195
 Dalnak 226
 Dámfalva 235
 Dánfalva 235
 Dániel Demeter 224
 Darány 131
 Dávid Ungnád, Eğri Komutanı 57
 Deák Gáspár 229
 Deák István 226, 230, 233, 234
 Deák János 226, 229, 231
 Deák Márton 226, 229, 231
 Deák Mihály 230
 Deák Tamás 230, 231
 Debreçin, Mac. Debrecen 13, 118, 142, 158,
 161, 164, 174, 175, 177, 184, 194
 Debrö 72, 125
decimator 162
 Décsfalva 219
 Dej, Mac. Dés 52, 137, 192
 Delne 220, 234
 Demeterfalva 224
 Demeter Godán 127
 Demeter Nyújtódi 21
 Dencsháza 127
 Dénes Hasságy, Praefectus 30
 Dereçke, Mac. Derecske 122
 Ders 208, 219
 Desna, Mac. Désznya 51, 66
 Deszni 142, 188
 Deva, Mac. Déva 188
 Dévaványa 120, 126
 Dezna, Mac. Dézna 142
 Diş-Solnik, Mac. Külső-Szolnok 35, 37, 45,
 46, 72, 101, 115, 116, 118, 119, 120, 121,
 124, 169, 248
dica 31, 36, 44, 46, 61, 70, 80
dikator 30
 Dinnyeberki 127
 Diósgyőr 89
 Dívân-ı Hümayûn 9-12, 14, 20-22, 26, 38, 43,
 46, 50, 55, 59, 64, 67, 69, 79, 81, 85, 91,
 93, 105, 106, 111, 120, 134, 138, 143, 145,
 147, 150, 152, 164, 181, 182, 186, 198
 Divin, Mac. Diveny 90

- Dobófalva 214, 223
 Doboka 83, 191
 Doboz 153
 Dohna 114
dominus 107
 Domokos Imecs 233
 Domoni, Mac. Domony 28
 Domoszló 125
donatio 165, 166, 170
 Donbô, Mac. Dombóvár 75
 Dorog 52, 62
 Döbrököz 38, 75
 Dömşöd, Mac. Dömsöd 115
 Drágffy Ailesi 184
 Drava 37, 38, 56, 76, 77
 Dreno 117
 Dunapataj 124
 Dunasenyör, Mac. Dunaszentgyörgy 60, 62
 Durdoş, Mac. Györgös, 131
- E**
- Eçed, Mac. Ecséd 51, 69, 154, 186
 Eflák 20, 48, 51, 134, 154, 184
 Eflák Prensligi 172
 Ege 219
 Egerbócs
 Egerfarnos 125
 Egerpatak 230
 Egersek, Mac. Egerszeg 91
 Egreşkáta, Mac. Egreskáta 44
 Eğri Piskoposluđu 31
 Eğri, Mac. Eger 11, 31-37, 39, 47-49, 54, 57-59, 65, 70-72, 75, 77, 89, 90, 95, 106, 108, 114, 115, 129, 130, 133-136
 Eğrivâr, Mac. Egervár 91
 Elösallâş, Mac. Előszállás 71
 Emlöstöny 153
 Endre Tar 117
 Endred, Mac. Endréd 62, 63
 Énlak 223
 Énlaka 223, 224
 Enyingli 122
 Erdeiş, Mac. Erdőhegy 67
 Erdel Belgradi Piskoposluđu 185
 Erdel Belgradi, Mac. Gyulafehérvár 48, 52, 69, 135, 185, 187, 192, 193, 195, 208
 Erdel Devleti 182
 Erdel Dîvânı 187
 Erdel Hükümdarı 9, 48, 51, 67, 72, 85, 87, 88, 93, 133-137, 141, 169, 172, 174, 189
 Erdel Hükümdarlığı 9, 50, 51, 64-66, 69, 78, 86, 87, 137, 143, 168, 169, 181-183, 185, 187-189, 196, 197
 Erdel Meclisi 184, 186, 192, 198
 Erdel Protestan Kilisesi 186
 Erdel Voyvodalığı 181
 Erdel Voyvodası 69
 Erdel, Mac. Erdély 9, 10, 14, 19, 20, 24, 26, 47, 48, 50-52, 54, 64-69, 72, 76, 78, 82, 83, 85-88, 93, 106, 114, 117, 120, 126, 133-141, 143, 148, 154, 159, 168, 169, 171, 174, 175, 181-192, 194-199, 203, 207, 215, 216, 247
 Erdötelek 125
 Eresztevény 230
 Erk 124
 Ermeniler 157, 158
 Ernest, Avusturya Arşidükü 63
 Erzsébet Aszalay 118
 Erzsébetváros 159
 Eski Budin Meclisi 78
 Eski Budin, Mac. Óbuda 35, 75, 78, 79
 Estergon, Mac. Esztergom 33, 38, 49, 69, 73, 75, 79, 83, 89, 102, 159, 160
 Esterházy Ailesi 107, 131
 Esztelnek 227
 Ete 54
 Etéd 223
 Eugen, Savoy Prensi 163
 Evanjelik Kilisesi 187
exemptio 193
 Eyalet Dîvânı 107
- F**
- Façet 50, 69
 Fad, Mac. Fadd 60
faktor 29, 30
familiaris 87
 Fancal 225
 Farcád 223
 Farkas Alárd 208
 Farkas Alia 219, 222, 242
 Farkas Báthory 185
 Farkas Gálffy 210
 Farkas Kamuti 210, 226-229, 231
 Farkas Lászlófi 66

- Farkas Legyel 80
 Farkas Petki 233
 Farkaslaka 211, 212, 224
 Farkasné Petki 211, 233, 243, 244
 Farnoş, Mac. Farnos 28
 Fegyvernek 126
 Fehér 117
 Fejérvíz 128
 Fekete-Körös, Mac. Fekete-Körös 51
 Feldoboly 230
 Felgő, Mac. Felgyő 45
 Fellak 134
 Felnímet, Mac. Felnémet 36, 72
 Felsőboldogasszonyfalva 220
 Felsőcernáton 226
 Felsőtorja 226
 Felsővadász 189
 Fenyéd 225
 Fényszar 107
 Ferdinand (I.) 32, 39
 Ferdinand Nogarola 63
 Ferenc Alard 220
 Ferenc Bajony 185
 Ferenc Balási 208, 210, 220, 223, 239, 240, 242, 245
 Ferenc Bartalis 235
 Ferenc Benchér 210, 218, 221, 222, 239
 Ferenc Beniczky 104
 Ferenc Bernáld 226, 237, 243
 Ferenc Borbély 192
 Ferenc Botka, Komutan 66
 Ferenc Cheriek 232
 Ferenc Chiomortani 227
 Ferenc Csiszér 235
 Ferenc Czerjek 232
 Ferenc Czomortani 227
 Ferenc Daróczy 188
 Ferenc Deák 234
 Ferenc Demeter 221
 Ferenc Dobóczy 138
 Ferenc Domokos 238
 Ferenc Donáth 227, 228, 232, 237
 Ferenc Fancali 224
 Ferenc Farkas 204, 208, 210, 217, 219, 220, 239, 241
 Ferenc Fondor 211
 Ferenc Gálffi 223, 241
 Ferenc Gáspár 222, 240
 Ferenc Géczy 231
 Ferenc Gémes 32
 Ferenc Geszty, Başkomutan 187
 Ferenc Gyulay, Varadin Yardımcı Komutanı 193
 Ferenc Illies 231
 Ferenc Kornis 191, 204, 210, 212, 214, 217-221, 239-242, 245
 Ferenc Köncze 226
 Ferenc Lacz 231
 Ferenc Literáti 224
 Ferenc Markos 234
 Ferenc Mihály 222, 239
 Ferenc Miklós 214, 222
 Ferenc Mikó 208, 235, 236, 244
 Ferenc Morgay 32
 Ferenc Nádasdy 104
 Ferenc Nyáry, Eğri Komutanı 71
 Ferenc Orbán 213
 Ferenc Pálffy 210, 213, 221, 223, 224, 239, 241, 245
 Ferenc Petki 208
 Ferenc Rákóczi (I.), Erdel Hükümdarı 122
 Ferenc Rákóczi (II.), Erdel Hükümdarı 172
 Ferenc Rethy 233
 Ferenc Sántha 230
 Ferenc Sigmond 233-235
 Ferenc Simien 220
 Ferenc Szegedi, Officiolatus 32
 Ferenc Tombold 223, 240
 Ferenc Végh 226
 Ferenc Wesselényi, Macar Kralı Nâibi 108, 117, 188
 Ferencné Szacsvai 237
 Ferencné Zacsvai 227
 Ferencszállás, Mac. Ferencszállás 45
 Feyîr, Mac. Fejér 38, 92, 102
 Fileghâza, Mac. Félegyhâza 44
 Filek, Mac. Fülek 37, 38, 49, 52, 72, 76, 79, 80, 88, 89, 90, 95, 96, 108, 110, 111, 117, 118, 119, 121, 123, 128, 129
 Filiaş, Mac. Fiatfalva 208, 221, 222
fiskus 185
 Fjodor Dorohin 9
 Fogaraş, Mac. Fogaras 189, 195, 225
 Fok 127
 Fokorú 126
 Fonyöd, Mac. Fonyód 57
 Fót 123
 Födvar Manastırı 157

- Födvár, Mac. Dunaföldvár 63, 71
François (I.), Fransa Kralı 9
Frenc Benchér 222
Fryderik Zavor 235
Futásfalva 227
Füged 124
Füle 217
- G**
- Gábor Babos 233
Gábor Bakos 77
Gábor Báthory, Erdel Hükümdarı 134, 186, 190, 194, 197, 198, 200, 209, 215, 216
Gábor Bethlen, Erdel Hükümdarı 25, 48, 50-52, 86-88, 118, 134, 136-139, 141-144, 182, 186, 188, 189, 190, 192, 194, 197-210, 216, 241
Gábor Forró 231, 233
Gábor Nyéky, Arzuhâlcı 108-111
Gábor Szólósi 192
Gábor Zonda 231
Gáborné Mikes 229, 233, 238
Gadány 131
Gagy 221
Garam 38, 53
Gáspár Barolthi 229
Gáspár Benkő 229
Gáspár Bölöni 229
Gáspár Drágffy 185
Gáspár Göncruszkai Kornis 187
Gáspár Incze 236
Gáspár Jánoky 117
Gáspár Kalmár, Başyargıç 149
Gáspár Kornis, Hust Komutanı 192
Gáspár Kövér 228, 237
Gáspár Lészay 224, 239
Gáspár Mágocsy, Göle Serdarı 24
Gáspár Szuhay 200
Gáspár Tassy 76
Gáspár Török 225
Gáspárné Illieri 229
Gelu, Mac. Gyalu 115, 190, 194
Gençi, Mac. Gencsi 91
Geréb György 232, 234
Gerébné Ferencz 230, 231
Gerge, Mac. Györgye 44
Gergely Bornemissza, Eğri Komutanı 58
Gergely Bögözi 220
Gergely Chiender 225
Gergely Deák 235
Gergely Dienes 244
Gergely Gál 230
Gergely Gurzó 236
Gergely Henter 229
Gergely Josa 229
Gergely Kaza 120
Gergely Kenyeres 238
Gergely Kovács 229
Gergely Nagy 115, 122, 221, 222
Gergely Palla, Atlı Ispán 107
Gergely Sigmond 228
Gergely Szabó 204
Gergely Tehenes, Başyargıç 135
Gerla, Mac. Szamosújvár 52, 159
Germat, Mac. Gyarmat 88, 90, 104, 113
Geröcsifalva 234
Geryen, Mac. Gerjen 60
Gesteş, Mac. Gesztes 105
Gidófalva 232
Giorgio Basta, İmparatorluk Generali 82, 154, 174
Giyôn, Mac. Gyón 44
Gomba 45
Gôya, Mac. Gyója 45
Göle, Mac. Gyula 21, 24, 31, 48-52, 54, 58-60, 64-66, 71, 96, 113, 134, 135, 139-142, 153
Göleli Sinan Bey 67
Gömör 90, 117
Gömrö, Mac. Gyömrő 45
Görge, Mac. Gyergyószentmiklós 159
Görgény 190
Görkôn, Mac. Györköny 62
Göröcsfalva 236
Görösgâl, Mac. Görözsgâl 38, 54
Grábóc Ortodoks Manastırı 155
gratuitus labor 55
Gurzó János 236
Güney Macar Ovası 58
Güns, Mac. Kőszeg 159
Gyékényes 131
Gyepes 217
Gyergely Tusa 238
Gyergyószék 204, 243, 244
Györke 128
Gyöngyöshalász 125
Gyöngyöspüspöki 125
Gyöngyössolymos 125

- Gyöngyöstarján 119, 125
 György András 226
 György Antalfi 240
 György Balla 240
 György Barrabás 236
 György Báthory 184
 György Bekes 228, 229
 György Benkó 218, 229
 György Bikfalvi 230
 György Bíró 204, 218, 219, 241
 György Bolyki 119
 György Cherjek 232
 György Chioma 227
 György Dáné 213
 György Deák 234
 György Dobos 230
 György Donáth 218, 226-228, 230, 242
 György Földváry 103
 György Fráter, Varadin Piskoposu 185
 György Geréb 231, 235
 György Imre 235
 György Incefi 222
 György István 223, 238
 Györgyi 176
 György Jakab 224
 György Karachi 244
 György Kobai 231
 György Kobori 231
 György Kosa 212, 234
 György Kovács 226
 György Maróthy 210, 223, 239
 György Maróti 222, 223
 György Máté 225, 226
 György Mikó 226, 228, 232, 237, 242, 243
 György Nagy 229
 Györgyné Gyárfás 230
 Györgyné Jánosi 221, 222
 György Orbán 225
 György Ozdi 241
 György Pálffi 241
 György Poos 234
 György Rákóczi (I.), Erdel Hükümdarı 11, 86, 93, 118, 137, 139-142
 György Rákóczi (II.), Erdel Hükümdarı 118, 138
 György Sajti 109
 György Sükösd 238
 György Szabó 231
 György Szegedi 128
 György Szentiványi 192
 György Szerémi, Saray Papazı 157, 159
 György Szilly 79
 György Szóke 222
 György Szurkos 228, 237
 György Thury, Palota Serhat Beyi 31
 György Thurzó, Macar Kralı Nâibi 105, 126, 173
 György Tiboldi 224, 225
 György Tolvay, Ózd Komutanı 95
 György Zekel 229
 György Zrínyi, Miklós Zrínyi'nin oğlu 61
 György Zurkos 228
 Gyugy 131
- ## H
- Habsburg 9-10, 12, 14, 19-20, 24-26, 33, 38, 51-52, 55, 57, 64, 69, 74, 76, 81-82, 84-86, 97, 111, 113-114, 117, 133, 135, 137-138, 147, 154, 165, 172, 174, 181-183, 187-188, 190
 Hacı Mehmed, Budin Miralayı 115
 Haçova, Mac. Mezökeresztes 72
 Hadhâz, Mac. Hadhâz 52
 Hadnagy András 234
hajdú 48, 51-52, 82, 84, 88, 94, 115, 118-119, 135, 137, 171-175, 194, 197
 Hajdúújfalu 138
 Halmaj 125
 Hamza Çavuş 57
 Hármaskerület 162
Hármaskönyv 112, 152
 Háromszék 200, 202, 208, 225, 242
 Hartyán, Mac. Hartyán 28
 Hatolyka 228
 Hatvan 34, 38-39, 46, 71, 89, 108, 127, 147
 Hegyszentmiklós 55
 Henter Gergelyné 232
 Herecsény 117
hereditarius 176
 Heresnye 131
 Herman 217
 Heteni, Mac. Hosszúhetény 57
 Heves, Mac. Heves 11, 21, 35, 37, 38, 43, 49, 51, 52, 72, 76, 89, 101, 116-119, 121, 122, 124, 158, 169, 248
 Hırvatistan 155
 Hırvatlar 27, 155

Hidegkút 220
 Hidvég 118, 148
 Hieronymus Łaski 182
 Hird 57
 Hoggya 222, 223
 Holok, Mac. Galgóc 52
 Homokszentgyörgy 131
 Homoródkeméfalva 218
 Homoródújfalva 218
 Hont 38, 51, 83, 90, 106, 117, 130, 148
 Horguk, Mac. Csurgó 63
 Hort 154
 Hüge, Mac. Hugye 45
 Hüseyin Paşa, Eğri Paşası 95

I

Ibafa 127
 Iccse 128
 Ikafalva 226
 Illiefalva 230
 Ilona Zrínyi, Kontes 25
 Ilye 225
 Impérfalva 237
 Imre Antal 233-235
 Imre Báthory 185
 Imre Czobor 32
 Imre Fosztó 217, 240
 Imre Gál 230
 Imre Gergely 234
 Imre Koháry 108-110
 Imre Lajos 123
 Imre Liptay, Erdel Elçisi 80
 Imre Thököly 25, 186
 Imre Torda 194
 Imreh Kaitár 149
 Imréné Kelemen 238
 Incze Imecz 233
 Istók Gál 119
 Istók Kele 231
 Istók Kovács 229
 Istók Sillo 229
 István Ágoston 234
 István Almási 217-219
 István Bakó 223, 226, 241
 István Balás 223, 224, 239
 István Balázs 233
 István Balázsdeák 32
 István Bálint 224

István Barta 217
 István Bartó 233-235
 István Barto, Muhtar 213
 István Báthory, Erdel Hükümdarı 65, 67, 192, 194
 István Bedő 231
 István Bethlen, Erdel Hükümdarı 9, 118
 István Bikfalvi 230
 István Bocskai, Erdel Hükümdarı 81, 85, 172, 174, 186, 190, 199, 203, 215
 István Chiomortani 228
 István Csáktornyai 128
 István Csáky, Kuruz Komutanı 188, 189, 191
 István Dako 219
 István Damokos 218, 226, 227, 234, 236
 István Deák 229
 István Dobó, Eğri Praefectusu 31
 István Dóczy, Văç Komutanı 136
 István Domokos 236, 237, 241, 243
 István Donát 229
 István Egry 117
 István Fekete 240
 István Ferenc 240
 István Ferenczi 239
 István Gyárfás 227, 228, 238
 István Haller 191
 István Hidvégi, Gelu Vaizi 194
 István Hoggyai 223
 István Hős 117
 István Illésházy, Macar Kralı Nâibi 173
 István Illiés 238
 István Illjes 227
 István Imecz 225-228, 242
 István Isak 230
 István Jahocz 226
 István Jakab 227
 István Jankó 229, 231
 István Jánosi 217, 241
 István Járαι 228
 István Kaba 236
 István Kacsó 224
 István Karacsonfalvi 218
 István Károly 237, 243
 István Kelemen 223
 István Kerestaly 235
 István Keresztúri 224
 István Kis 115
 István Koháry 108
 István Komáromi 214, 235, 241, 243

István Kondrácz 227
 István Kövér 226, 233
 István Kun 228, 237
 István Lázár 236, 237, 243
 István Lukács 224
 István Mag 204
 István Magh 239
 István Márk 231
 István Márton 225
 István Matius 227
 István Meszej 220
 István Mihály 237
 István Mikó 232
 István Nagy 228, 237
 István Nyáry 120
 István Oláh 194
 István Orbán 218, 225, 239
 István Pálfalvi 218
 István Pálffy, Uyvar Komutanı 96
 István Pálfi 192
 István Patakfalvi 224
 István Péter 235
 István Péterfi, Arzuhálcı 199
 István Radoványi 116
 István Réthy 237, 243
 István Sigmond 227, 228, 237
 István Simien 220, 223
 István Simond 228
 István Sturca 122
 István Szalánczy, Erdel Kethüdási 9, 139, 140, 142
 István Székely 220
 István Szilágy, Yanova Yardımcı Komutanı 122
 István Szölösi 192, 194
 István Tarhos, Yargıç 153
 István Tétény, “judex civitatis Budensis, notarius locumtenentis” 23
 István Toldalaghy 242
 István Tompa 232
 István Tóth 223
 István Vámos
 István Végh 226
 István Veres 213
 István Werböczy, Kont 22, 32, 112, 152, 153
 István Zonda 227
 Istvánné Barolthi 229
 Istvánné Lázár 244
 Istvánné Pálffi 241
 Istvánné Sáfár 228

Istvánné Török 226, 227, 233
 Izabella, Kraliçe 185, 187

I

İbrahim Paşa, Eğri Paşası 77, 142
 İbrahim Paşa, Yanova Paşası 68
 İbrahim Peçevî Efendi 175
 İç-Solnik, Mac. Belső-Szolnok 83, 190, 191
 İlia, Mac. Marosillye 188, 198
 İlok, Mac. Újlok 37
 İnârç, Mac. Ináracs 28
inspektor 109
 İrşa, Mac. Irsa 28
ispán 106, 107, 184, 248
 İstanbul, Mac. Konstantinâpoly 24, 38, 50, 59, 65, 87, 88, 139, 143, 150, 159, 175, 182
 İstanbul/Edirne Barış Görüşmeleri, Mac. Konstantinâpolyi Béketarygıyalások 38
 İstolni Belgrad, Mac. Székesfehérvár 38, 54, 71, 89, 92, 181

J

Jagiellon (Jagelló) Hanedanlığı 85
 Jakab Bakó, Yargıç 104
 Jakab Demeter 224
 Jakab Dobó 35
 Jakabfalú 199
 Jakabfalva 237
 Jakabné Bartha 227
 Jakusith Ailesi 105
 Jambok, Mac. Zsám bok 45
 Jankó Ailesi 207
 János (I.), Macar Kralı 112, 181, 185
 János (II.), Macar Kralı 187
 János Albert 227
 János Babos 233
 János Balásfi 192
 János Balogh, Binbaşı 195
 János Bardócz 226, 227, 238
 János Báthory 185
 János Baxa 235
 János Béldi 236, 237
 János Bence 217
 János Bene 235, 236
 János Benedek 224
 János Benedekffy 210
 János Benkó 230, 232
 János Bernáld 233, 234, 236

- János Bíró 204, 217, 218, 239, 241
János Bocskor 244
János Bodor 227
János Böjte 230
János Chiulak 233
János Christely 236
János Csákány 221
János Csetényi 132
János Dajka 194
János Deák 213
János Deák Kristóf 213
János Deák Pálosi 214
János Deli 138
János Demeter 222
János Dersi 241
János Dobai 223
János Donáth 227, 228, 232, 237, 243
János Draskovich 33
János Fancsal 211
János Fejér Vizi 128
János Fekete 224
János Gálfi 187
János Gáspár, Marosszék Komutani 207
János Geréb 240, 241
János Gergely 214
János Gombkötő, Filek Komutani 70, 79, 95
János Gosztonyi, Erdel Piskoposu 187
János György 218
János Hadnagy 225, 226, 230, 233
János Horváth 33
János Illies 231
János Imreh 211
János Incze 239, 241
János Istók 226
János Jankó 229
János Kacsó 223
János Kaczio 238
János Kaitár 149
János Kak 231
János Kállay 149
János Kálnaki 229, 242
János Kálnoki 229-232, 238
János Kászoni 237
János Kedves 236
János Kelemen 244
János Kemény 238
János Kénossi 240
János Keresteli 223
János Keresztes 223
János Kéri, Germat Komutani 113
János Köles 232
János Kovács 240
János Kun 103, 241
János Lázár 234, 235, 238, 241, 243
János Lugosy, Lipova Komutani 134
János Mándy 135
János Márk 231
János Mátéfi 220
János Matis 237, 238, 243
János Matius 227, 228
János Mattyas 233
János Mattys 234, 235
János Mátyus 227
János Mihály 211, 227
János Mózik 121
János Nadányi 104
János Nádudvary 134, 194
János Nagy 194, 220
János Nemes 227, 229
János Orbán 214, 218, 219, 221, 223, 239
János Pálosi 219, 220
János Pap 231
János Pápai 121, 122
János Péter 235
János Petki, Udvarhelyszék Generali 200, 207
János Pető 229
János Pöczök 127
János Rácz 128
János Rádai 241
János Rápolti 217
János Sentmártoni 210
János Sera 230
János Sigmond 236
János Silester 230
János Sófalvi 224
János Szabó 230
János Szalai 194
János Szapolyai, Macar Krali 87, 157, 181, 182, 184, 188
János Száz 224
János Székely 221, 224, 225, 240
János Szentkereszti, Văc Beyi 106
János Teleki 118
János Török 184, 219, 224
János Tót 121
János Tóth, Varadin Komutani 138
János Trombitás 120
János Ürögj 128

- János Vágási 222, 223, 239
 János Vajai, Arzuhâlci 241
 János Veres 232
 János Vitéz 32
 János Zacsvai 227
 János Zsigmond, Macar Krali 24, 186, 187, 215
 Jánosfalva 219
 Jánosné Chiomortani 227, 228
 Jánosné Csomortán 237
 Jánosné Czeh 226
 Jánosné Ilona Péter 211
 Jánosné Imrefi 229
 Jánosné Kaczio 227
 Jánosné Kemény 228
 Jánosné Nagy 231
 Jánosné Petki 210, 217-220, 222, 223, 225, 239, 240, 242, 245
 Jánosné Teleki 118
 Jastfalva 219
 Jászárokszállás 107, 108, 125
 Jászfényszaru 117
 Jenőfalva 235, 236
 Jigodin, Mac. Zsögöd 208
 Joannes Rádai 222
jobbagiones avitici 204
 József Kászoni 192
Judex Regius 233
 Judit Orlé 120
- K**
- Kadács 222
 Kadicsfalva 225
 Kálmáncsehi 131
 Kálnak 231
 Kaloça, Mac. Kalocsa 23, 88
 Kaloş, Mac. Kolozs 192
 Kaloşmanaştur, Mac. Kolozsmonostor 192, 194
 Kaloşvár, Mac. Kolozsvár 138, 182, 192
 Kanije, Mac. Nagykanizsa 20, 49, 61, 62, 72, 91
 Kányád 213, 219
 Kányavár, Mac. Kányavár 91
 Kápolna 222
 Kápolnás Oláhfalva 218
 Kapoş, Mac. Kapos 54, 155
 Kapoşvár, Mac. Kaposvár 155
 Kapoz, Mac. Kapocz 92
 Kara, Mac. Kara 45
 Karácsond 121, 125
 Karácsonyfalva 218
 Karâçonsallâş, Mac. Karácsonyszállás 71
 Karakaş Mehmed Paşa, Budin Paşası 50, 51
 Karânşebeş, Mac. Karânsebes 48, 50-52, 54
 Karczfalva 235, 236
 Karlofça Antlaşması 183
 Karlofça, Mac. Karlóca 12, 183
 Kárpát Havzasi 159, 162, 165
 Kárpát, Mac. Kárpát 159, 162, 165
 Kâsım Paşa, Budin Paşası 43
 Kászonszék 236
 Kászonszék 204, 236, 243, 244
 Kaşa, Mac. Kassa 66, 77, 135
 Kata Bartos 233
 Kata Pethó 122
 Katádfa 127
 Katalin Pállfy, Kont Illesházy'nin Eşi 188
 Katymár 171
 Kechet 222
 Kecset 210
 Keçkemet, Mac. Kecskemét 13, 45, 46, 73, 75, 77, 78, 80, 88, 101-103, 108-110, 123, 124, 136, 145-147, 152, 164, 169, 177
 Kékbükk 193
 Kelemen Béli, Komutan 199, 230-232, 242-244
 Kelemen Boldizsár 230
 Kemlid, Mac. Kömlöd 177
 Kénos 218
 Keresztély Benedek 217
 Keresztúrfalva 221
 Keresztúrváros 221
 Kesend, Mac. Közönd 66
 Kesenye 120
 Keserű 86, 194
 Kézdiszék 225, 237, 243
 Kézdivásárhely 225
 Killyén 231
 Királyi Könyvek, [Krallik Kitapları] 207, 216
 Kisbaczon 195, 218
 Kisborosnyó 232
 Kisfalud 222
 Kisgalambfalva 222
 Kiskaba 126
 Kiskede 222
 Kisköre 126
 Kismarton 159

- Kispéterd 127
Kissolyomos 220
Kisújszállás 126
Kisheves, Mac. Kisheves 72, 125
Kişkunlakhâza, Mac. Kiskunlachâza 103
Kişsállâş, Mac. Kisszállás 45
Kiştür, Mac. Kistür 106
kleft 172
Kobádfalva 213, 222
Koca Sinan Paşa, Sadrazam 69
Kôka, Mac. Kôka 45, 124
Kolbászszerék 58
Komâr, Mac. Kiskomár 49, 91
Komârom, Mac. Komárom 38, 46, 53, 75, 78, 83, 90, 102, 103, 115, 121
Komloş, Mac. Komlósd 131
Komolló 230
Kopân, Mac. Koppány 57, 61, 77, 89, 94, 131, 155, 156
Kôrispatak 214, 221
Korlát 176
Korond 224
Kôröshegy 131
Kôröspatak 232
Korpona 31, 177
Korud 66
Kosdér 153
Kótelek 126
köböl 58, 72
Kökös 231
Köpecz 229
Köröş, Mac. Körös 51, 66, 74, 140, 142
Körü 126
Kötegyân, Mac. Ketegyán 67
Kövest 126
Középjata 229
Krakov, Pol. Kraków 187
Krallik Macaristanı 34, 247-249
Krasna, Mac. Kraszna 185
Kristóf Báthory, Erdel Voyvodası 66
Kristóf Keresztúry 191, 194
Kuman-Kıpcaklarya, Mac. Kunság 160
Kumanlar 34, 58, 59, 70, 107, 121, 130, 158, 160, 173
Kun Bálint 227
Kunlayos, Mac. Kunlajos 44
Kunmije, Mac. Kunmizse 44
Kurtapatak 227
Kútfő 131
Kúvin, Mac. Keve 21, 48
Küçük Kumanistan, Mac. Kiskunság 46, 70, 71, 130
Küküllökemenfalva 225
Küsmöd 223
Küsmönd 223
Küsmöd 223
L
Lábad 131
Ladányszentgyörgy 125
Lajos (II.), Macar Kralı 37, 152, 181
Lajos Bark, Yeminli Hâkim 78
Lakompak 113
László Csáky 189, 194
László Cseke, Başyargıç 149
László Czomortani 227
László Daczó 229-232, 242
László Fáy 121
László Kaptár, Cenceş Başyargıcı 72
László Kerecsényi, Zigetvar Komutanı 55
László Kósa 233
László Pethő, Keszthely Generali 104
László Szacsvai 230
László Zekel 226
Látrân, Mac. Látrány 104, 105, 131
Lázár Apor 226, 227, 234, 236, 243
Lazhâza, Mac. Lachâza 45
Lécfalva 207
Lemhény 228
Lengyelfalu 224
Lengyelfalva 218, 225
Leopold (I.), Kutsal Roma İmparatoru 189
Lernut, Mac. Radnót 188, 208
Leva, Mac. Léva 38, 94
Lézfalva 227
liber baronatus 190
libertinus 113
Lipova, Mac. Lippa 48, 50, 134, 135, 136, 140, 142
Liptov, Mac. Liptó 83
Lisznyó 230
Litra, Mac. Nyitra 52, 53, 83, 90
Lokod 218
Lórinç András 223
Lórinç Czerjek 232
Lórinç Markos 235
Lórinç Rákosi 226, 237, 243

Lőrincz Tusa 229
 Lovászhetény 57
 Lövéte 213, 217
 Lugoş, Mac. Lugos 48, 51, 52, 54, 136
 Lukács Boldizsár 218
 Lukács Borzsdolo 227
 Lukács Dávid 224
 Lukács Donáth 228
 Lukács Gedő 240
 Lukács Gergely 214
 Lukács Hadnagy 224
 Lukács Imreh 233
 Lukács Rác 226
 Lukácsné Barrabás 224

M

Macar Dîvânı 86, 187
 Macar Kamarası 78, 79, 104, 128, 135-137
 Macar Kralı 24, 27, 39, 42, 73, 75, 135, 148, 157, 169
 Macar Krallığı 21, 24, 29, 40, 42, 43, 47, 51, 52, 54, 59, 64, 66, 69, 78-80, 85, 91, 93
 Macar Meclisi 21, 112, 168
 Macar Ovası 19, 51, 53, 54, 64, 74, 80, 133, 160, 161, 163, 169, 171, 173
 Macarlar 11, 20, 25, 47, 63, 65, 89, 96
 Madaraş, Mac. Madaras 235, 236
 Madéfalva 234
 Madoça, Mac. Madocsa 62
 Makád 132
 Makedonlar 157
 Maklâr, Mac. Maklâr 36, 72
 Makó, Mac. Makó 80, 88, 128, 136, 137, 145
 Maksa 225
 Málnás 232
 Malomfalva 224
manumissio 193
 Maramureş, Mac. Máramaros 173, 187, 207
 Marefalva 218, 225
 Margit Henter 229
 Margitta 194
 Mária Zolnay 108
 Márk Horváth, Zigetvar Komutanı 31, 56, 60
 Márkossalva 229
 Marosszék 207, 241
 Maroş, Mac. Maros 74, 134, 140, 142, 144, 203
 Marthonos 228, 232
 martoloslar 155, 156
 Márton Bodó 237
 Márton Cherjek 232
 Márton Föris 223, 240
 Márton Kelemen 221
 Márton Literáti 238
 Márton Miklós 204, 240
 Márton Sigmond 204
 Márton Vörös, Şarkad Komutanı 135
 Mártonfalva 229
 Mártonné Lasanczi 232
 Martonos 130, 223
 Martonosfalva 212
 Mátá Szabó 120
 Máté Affa 194
 Máté Alárd 220
 Máté Antos 230, 233
 Máté Feyér 233
 Máté György 212
 Máté Hadnagy 224
 Máté Hegy 229
 Máté Illés 224
 Máté Kelemen 236
 Máté Kovács 241
 Máté Olah 212
 Máté Orbán 213
 Máté Palotka 220
 Máté Pap 236
 Máté Szaczva 230
 Mateovics 171
 Matisfalva 219
 Matius János Kis 227
 Máttra, Mac. Máttra 54
 Máttraalja 124, 125
 Matthias Rofai 232
 Matthias, Baş Prens 86, 182
 Mattyás Hadnagy 235
 Mátyás, Rahip 233
 Mátyás Bél 158, 167
 Mátyás Donát 238
 Mátyás Fosztó 240
 Mátyás Gele 227
 Mátyás Hadnagy 244
 Mátyás Ilyes 240
 Mátyás Ladányi 104
 Mátyás Mihály 240
 Mátyás Sátoki 115
 Mátyás Szabó 223
 Mátyás, Macar Kralı 182

- Mátyás (II.), Macar Kralı 136
Mátyás, Prens 82, 104, 115, 158, 167, 223, 227, 238, 240, 244
Maximilian (I.), Kutsal Roma İmparatoru 181
Maximilian (II.), Kutsal Roma İmparatoru 60, 182
Medesér 218, 220-222
Mediaş Meclisi 201, 206, 207, 209
Mediaş, Mac. Medgyes 200, 202
Mehâdyâ, Mac. Mehâdia 50
Méhkerék 195
Mehmed Paşa, Budin Paşası 23
Mehmed Paşa, Sadrazam 66
Mehmed Paşa, Solnık Sancakbeyi 24
Menyhártné Pató 235
Menyhért Nagy 210, 217-219, 239, 24
Merçil, Mac. Marcali 131
meritas 170
Mester 149
Mezőmegyer 123
Mezőtúr 120, 126, 149
Mezőtúr Şehir Meclisi 149
Mezőtarkân, Mac. Mezőtárkány 125
Midsen, Mac. Mindszent 126
Mihác András 230
Mihácze Ailesi 230
Mihály Albert 224
Mihály Apafi, Erdel Hükümdarı 184, 194
Mihály Apafi (II.), Erdel Hükümdarı 190
Mihály Árki 23
Mihály Babos 233
Mihály Balás 236
Mihály Balássy 210, 219, 220, 242
Mihály Baróti 217
Mihály Bartalus 222
Mihály Bedő 222, 223, 229
Mihály Benkő, Öğretmen 195
Mihály Csáky 187
Mihály Csordás 108
Mihály Czizér 232
Mihály Damokos 235
Mihály Dániel 200, 207, 208, 210, 217-219, 229, 230, 239, 242, 245
Mihály Deák 226, 238
Mihály Demjén 218
Mihály Dersi 219
Mihály Eördögh 226
Mihály Fábıán 212
Mihály Ferenc 229
Mihály György 235
Mihály Horváth 235
Mihály Ibrány, Varadin Yardımcı Komutanı 118
Mihály Imecz 237
Mihály Jankó 225, 229-231, 233, 237, 243
Mihály Kaczio 240
Mihály Kaniztos 227, 228, 237, 243
Mihály Károlyi 116
Mihály Kedei 211-213
Mihály Kelemen 227, 233-236, 243
Mihály Kenyeres 226
Mihály Király 223
Mihály Kis 115
Mihály Koncz 220
Mihály László 235
Mihály Mihác 226
Mihály Mikó 229, 232
Mihály Nagy 230, 231
Mihály Nemes 226, 238
Mihály Ördög 226, 238
Mihály Pakot 213
Mihály Pataki 231
Mihály Péter 240
Mihály Pokol 231
Mihály Sándor 219
Mihály Silester 229, 232
Mihály Szabó 236
Mihály Szaniszló 222
Mihály Széll 138
Mihály Szöllösy, Varadin Komutanı 136
Mihály Sztáray, Vaiz 172
Mihály Telegdy 185
Mihály Teleki, Kont 96, 118, 134
Mihály Tibald 232
Mihály Toldalaghy, Erdel Elçisi 137, 140, 141, 208, 210, 238
Mihály Tompa 232
Mihály Török 233
Mihály Tóth 241
Mihály Vas 232
Mihály, Eflâk Voyvodası 154
Mihályné Demeter 213
Mihályné Domokos 240, 241
Mihályné Fülöp 226
Mihályné Hadnagy 226
Mihályné Karácsony 223
Mihályné Pálfalvi 223
Mihályné Péterffi 241

- Mikebuda 44
 Miklófalva 220
 Miklós Andrásy, General 107, 108
 Miklós Baka 227
 Miklós Becze 226
 Miklós Bedőházi 227, 232
 Miklós Bethlen, Kont 183
 Miklós Bocskai 190
 Miklós Chiomortani 228
 Miklós Csúcsi 66
 Miklós Czeh 228
 Miklós Czerjek 231
 Miklós Czizér 232
 Miklós Dolgos 220
 Miklós Eszterházy 48, 52, 92, 113, 120
 Miklós Forró 233
 Miklós Gávay 192
 Miklós Gyujtó 229-232
 Miklós Kállay 120
 Miklós Keglevich 104
 Miklós Kis 148
 Miklós Kovács 226
 Miklós Mezei 236
 Miklós Mihác 230
 Miklós Mihaelek 108
 Miklós Mikó 232
 Miklós Olah, Estergon Piskoposu 160
 Miklós Orlé 32
 Miklós Pálffy, Macar Kralı Nâibi 73, 75, 78
 Miklós Rákosi 226
 Miklós Salm, Başkomutan 43
 Miklós Sámbokréti 218-220
 Miklós Sárándi 194
 Miklós Semién 210, 239, 241
 Miklós Simien 221, 222
 Miklós Szaniszló 238
 Miklós Székely 234
 Miklós Telegdy 185
 Miklós Tombold 223
 Miklós Vári 238
 Miklós Zalaj 56
 Miklós Zaniszló 226
 Miklós Zólyomi 187
 Miklós Zrínyi, Zigetvar Komutanı 20, 31, 57,
 61
 Miklósfalva 125
 Miklósné Barolthi 229
 Miklósné Báthory 185
 Miklósvára 229
 Mikó Ferenc 236
 Mikó György 232
 Mikó Mihály 232
 Mikó Miklós 232
 Mikófalva 125
 Mikos Márk 230
 Milota 194
 Miskofça, Mac. Miskolc 177
 Mitiş, Mac. Martonfalva 57
 Modri Kamen, Mac. Kékkő 90, 115
 Mogyoros 219
 Mogyorós 230
 Mohaç, Mac. Mohács 11, 12, 38, 54, 77, 81, 87
 Monok 122
 Monor 44, 104
 Morava 86
 Mózes Imecz 238
 Mózes Székely 208, 239
 Murâd (III.) 66
 Muraköz 90
 Mureş 48, 50, 51, 207, 256
 Murtaza Paşa, Budin Paşası 76, 92, 93, 94, 95
 Musa Paşa, Budin Paşası 88
 Musna 219
 Mustafa Paşa, Segedin Sancakbeyi 24
- N**
- Nadány Ailesi 123
 Nadheves, Mac. Nagyheves 72
 Nadkâta, Mac. Csekekâta 44, 103, 104
 Nadköröş, Mac. Nagykörös 10, 44, 101, 120,
 121, 127, 132, 160, 162, 164, 169, 177
 Nádmelléke 127
 Nadtálya, Mac. Nagytálya 36
 Nagy Gergely 231
 Nagyajta 229
 Nagyabajom 162, 197
 Nagybátor 125
 Nagyalambfalva 222
 Nagykata 132
 Nagykede 222
 Nagypéterd 127
 Nagyréde 125
 Nagyút 125
 Nagyyáty 127
 Nâimâ Mustafa Efendi 175
 Nânâş, Mac. Nánás 52
 Náprág 117

- Nasûhpaşazâde Hüseyin Paşa, Budin Paşası 93
natio Hungarica 183
natio Saxonica 183
natio Siculica 183
 Naylak, Mac. Nagylak 134
 Nekes 65
 Nemeske 127
 Niredhâza, Mac. Nyíregyháza 171
nobilis 124-126, 216, 219, 220
notarius 192
 Novigrád, Mac. Nógrád 21, 38, 49, 51, 52, 69, 77, 79, 90, 95, 115, 117, 132
 Nyámád 128
 Nyáregyháza 44
 Nyék 57
 Nyírbátor 119
 Nyírszó 57
 Nyújtód 228
- O**
- occupata bona* 55
 Ócsa 103, 124
 Ócsény 128
officialis 29, 31, 33-35, 146
officiolatus 29, 31, 32
officium 31
 Oklánd 218
 Olasztelek 217
 Oltszem 232
 On Beş Yıl Savaşları/1593-1606 Osmanlı-Avusturya Savaşı 49, 51, 52, 69, 73, 75, 76, 81, 84, 87, 88, 101, 105, 112, 114, 116, 133, 134, 142, 143, 173, 215
oppidium 160
ordinarius 71
 Oroszfalu 228
 Oroszhegy 225
 Oroş, Mac. Oros 118
 Oroshâza, Mac. Orosháza 157
 Orsolya Kanizsáy 188
 Orta-Solník, Mac. Közép-Szolnok 185
 Osmanlı 9-15, 19-31, 33-40, 43, 44, 46-60, 63-87, 89-97, 101, 103, 105, 106-108, 111-120, 122, 123, 126-130, 132-152, 154-169, 172-178, 181-183, 185, 186, 193, 198, 247-249
 Osmanlı Macaristanı 11-15, 19, 20, 36, 38, 40, 43, 46-49, 51, 52, 54-60, 63-70, 74, 75, 80, 101, 106, 107, 111, 113, 115-117, 120, 122, 123, 127-130, 133-136, 138-141, 143, 148, 150, 151, 158, 165, 169, 177, 247-249
 Ostván Mikó 232
 Ozdfalva 220
 Ozora 38, 131
- Ö**
- Ökörd 127
 Ösek, Mac. Eszék 163
- P**
- Paál Thoth 122
pactatim summa 57
 Pahşel, Mac. Paks 63
 Páka, Mac. Páka 45
 Pál Adorján, Arzuhâlci 45
 Pál Bartalis 220
 Pál Esterházy, Mareşal 76, 95, 190
 Pálfalva 224, 234
 Pál Farkas, Leva Komutani 94, 132, 236
 Pál Gyárfás 207
 Pál Kedves 236
 Pál Kelemen 224
 Pál Kendy, Erdel Elçisi 67
 Pál Konia 230
 Pál Kovács 224
 Pál Malatinszky 117
 Pál Márk 231
 Pál Márkus 153
 Pál Mátéfi 220
 Pál Mihácz 227, 228, 237
 Pál Mihály 232
 Pál Miklós Ugron 218
 Pál Nagy 227, 231
 Pál Nyári, Varadin Komutani 134
 Pál Rádai 204
 Pál Szabólcski 108
 Pál Székely 222, 239, 240
 Pál Tamás Damiáni 237
 Pál Török, Varadin Komutani 136
 Pál Túri, Tolna Rektörü 144, 151
 Pál Ugron 207, 208, 210, 212, 218, 219, 224, 225, 239, 240, 242, 245
 Pál Váralliai 223
 Pál Ziczi, Yanikkale Komutani 92
 Paládiç, Mac. Paládics 45

- Palos 219
 Palota 31, 60, 71
 Pánd 114
 Pankota 66
 Pap Balás, Vaiz 231
 Papmező, Mac. Papmező 52
 Paris von Spanku, General 109
 Partium 8, 113, 117, 136, 159, 182, 185-187, 190, 194
 Pásto-Debrö, Mac. Pászto-Debrö 72
 Pásztó 126
 Pata 72, 133
 Pataj 169
 Patakfalva 218
 pazar kasabası 113, 160, 162
 Pázmánd 125
pecunia exercitua 184
 Peçûy Papaz Meclisi 54
 Peçûy Piskoposluđu 33, 54
 Peçûy Ruhânî Önderler Meclisi 33
 Peçûy, Mac. Pécs 20, 33, 38, 54, 55, 57, 77, 156
 Peçvârad, Mac. Pécsvârad 54, 57
 Pejo Rác, Vali 105
pensio 80
 Perç, Mac. Pércs 52
 Pereg, Mac. Pereg 28, 45
 Pervâne, Subaşı 110
 Peselnek 217
 Peser, Mac. Peszér 28
 Peşte, Mac. Pest 9, 10, 30, 31, 44, 46, 47, 49, 51, 57, 59, 63, 72, 74, 101-104, 109, 114-118, 123, 124, 132, 158, 169
 Péter András 211
 Péter Basa 235, 242
 Péter Battik 121
 Péter Bodor 227, 238
 Péter Both 236
 Péter Chiwdeor 228
 Péter Cseh 237
 Péter Csüdör 238
 Péter Dániel 210, 217, 239, 240, 245
 Péter Donáth 208, 228
 Péter Forró 228
 Péter Gál 204, 218, 240
 Péter Gálfı 222, 233
 Péter Jankó 207, 230, 231
 Péter Kálmán 235
 Péter Keglevics 128
 Péter Koháry, General 105
 Péter Kovács 230
 Péter Kun 227
 Péter Kuthi 231
 Péter Lőrinc 224
 Péter Miklós 231
 Péter Molnos 240, 241
 Péter Orbán 224, 239
 Péter Örzse 121
 Péter Pap 235
 Péter Sándor 226, 233
 Péter Sebe 223
 Péter Somodi 226
 Péter Szente 213
 Péter Szombatfalvi 213, 241
 Péter Trombitás 148
 Péter Vatai 231
 Péter Veres 227
 Péter Zrínyi 25
 Péterhida 131
 Péterné Mihác 231
 Péterné Nagy 229
 Péterné Nagy István 147
 Péterné Székely 226, 238
 Pétervásár 126
 Petki Ailesi 211
 Petrovaradin, Mac. Pétervárad 37, 76
 Piliş 73, 101-103, 109, 113, 114, 118, 123, 124, 132, 248
 Pinkafeld, Mac. Pinkafő 132
 Pinseheli, Mac. Pincehely 62
 Pişpek, Mac. Püspökhátvan 117
 Poçmekir, Mac. Pócsmegyer 75
 Pojega, Mac. Pozsega 21, 37, 54, 76
 Pojon, Mac. Pozsony/Bratislava 22, 83, 112, 114, 136, 137, 187
 Pokainé Ar 234
 Poklostó 127
 Polgâr, Mac. Polgár 117
 Polgârdi, Mac. Polgârdi 52
 Polyán 227
 Pongrác Sennyei 190
 Porosló, Mac. Poroszló 116, 125
possessionatus 166
 Pôtharastya, Mac. Pótharasztja 44
potior 109
 Pölöske, Mac. Pölöske 91
praedium 193
praefectus 29

primipilus 196, 199, 204-210, 215, 217-226, 229-235
primor 199, 204, 210, 214-218, 225, 226, 233, 234, 241
priores 196
processus 31, 177, 178
proscriptio 198
provisor 194
 Putnok 89

Q

qui nomine Communitatis tenentur, simplices scilicet et subditi aliorum 196

R

Rácskevi 132
 Ráday András 117
 Rákóczi Ailesi 189
 Rákóczi Bağımsızlık Savaşı 163
 Rákos 52, 235, 236
 Ravafalva 214
 Rawa 220
 Recsenyéd 218
 Recsk 119, 126
 Remete 217
repeticio 116
requisitor 192
 Réthy 230
 Rhédely Ferenc, Erdel Hükümdarı 189
 Rimabrezó 117
 Rimas-zombat, Mac. Rimaszombat 178
 Rimavska, Mac. Rimaszécs 117
 Rívföldvár, Mac. Révföldvár 32
 Rodna, Mac. Radna 188
 Roglatica 171
 Romenler 83, 209
 Rudolf (II.), Kutsal Roma İmparatoru 61, 81, 86, 154
 Rugonfalva 221

S

Sabolç, Mac. Szabolcs 49, 52, 83, 116, 173
 Sabotka, Mac. Szabadka 89, 164, 171
 Sajó-Hernád 174
 Sákod 212, 220
 Saksonlar 83, 183, 184, 209
 Salanta, Mac. Szalonta 65
 Samartin, Mac. Pannonhalma 33, 127

Sámbokrét 218
 Sámuel Alia 210
 Sándor Apor 226
 Sándor Bakács 122
 Sándor Baróti 229, 233, 238
 Sándor János 236
 Sándorfalva 218
 Saniob, Mac. Szentjobb 52
 Santovka, Mac. Szantó 32
 Sárfalva 228
 Sarvaş, Mac. Szarvas 50, 134
 Sarvaşkö, Mac. Szarvaşkö 89
 Sasinkovo, Mac. Ság 44, 128
 Sebini, Mac. Szebény 127
 Seçen, Mac. Szécsény 37, 38, 88, 89, 117, 128
 Segedin, Mac. Szeged 13, 24, 34, 38, 63, 71, 77, 79, 80, 90, 101, 113, 128, 130, 135, 136, 137, 138, 164, 171
 Segesvâr Meclisi 199, 205, 215
 Segesvâr, Mac. Segesvár 199, 205, 215
 Seglid, Mac. Cegléd 35, 44, 94, 101, 117, 136, 177
 Sekçay, Mac. Szekszárd 38, 54, 77
 Sekçöy, Mac. Szekcső 38
 Sekelistan 196, 204, 206, 210, 213, 215, 216
 Sekeller 173, 183, 184, 195-207, 209-217
 Sele, Mac. Szele 44
 Selefarnoş, Mac. Szelefernos 44
 Selim (II.) 65
 Selim, Sipahi 109
 Semendire, Mac. Szendrő 137, 189
seminobilis 124, 125
 Senbenedek, Mac. Szentbenedek 194
 Sengröd, Mac. Szentgrót 91
 Senivân, Mac. Szentiván 28, 62, 231
 Senkral, Mac. Szentkirály 45, 218, 225, 231
 Senlörinç, Mac. Szentlőrinc 45, 104
 Senlörinz, Mac. Szentlörinckáta 44
 Senmartin, Mac. Szentmártonkáta 44, 132
 Senmiklőş, Mac. Szentmiklós 45, 128, 132, 152, 234
 Senpál, Mac. Szentpál 32, 217, 218
 Senpeter, Mac. Szentpéter 102, 103
 Sentamaşkáta, Mac. Szenttamaskáta 218
 Sepeş, Mac. Szepes 76
 Serem, Mac. Szerém 21, 37
serviens regis 195
servitor 87, 194
 Seydî Ahmed Paşa, Budin Paşası 175

- Sirbistan 80, 172
 Sirbobran, Mac. Szenttamás 45, 132, 225, 235, 236
 Sirplar 12, 14, 21, 26, 56, 63, 73, 75, 77, 79, 80, 95, 96, 137, 155-157, 171, 249
 Siegfried von Kollonitsch, Başkomutan 78
 Siget, Mac. Máramarossziget 194
 Sigismund, Leh Krali 181
 Sigmond Miklós 237
 Sikelhíd, Mac. Székelyhíd 51, 118
 Siklód 223
 Silvester András 231
 Simánd 177
 Simenfalva 222
 Simon Forgács, Tuna Başkomutani 35
 Simon Péchi 208, 210, 212
 Simon Sipos 237
 Simon Szász 212
 Sinan Paşa, Sadrazam 74
 Sinkota, Mac. Cinkota 104
 Sirem, Mac. Szeremség 37, 76
 Slavlar 80, 145, 154, 171
 Slovaklar 14, 116, 171
 Sobosló, Mac. Szoboszló 52
 Sófalva 224
 Sokullu Mustafa Paşa, Budin Paşası 59
 Solnik, Mac. Szolnok 24, 34, 39, 47, 48, 59, 94, 140
 Somkerek 140
 Speyer Antlaşması 182
 St. István, Macar Krali 152
 St. László, Macar Krali 152
 subaşı 33, 34, 96, 108, 109, 110, 144, 145, 147
subsídium 21
summa 62, 104, 129, 130, 133, 139, 141
summarius extractus 62
 Sükő 218, 219, 221, 223
 Süleyman (I.) 22, 23, 37
 Sümeg 59
szabados 106, 107
 Szabadszállás 130
 Szacsva 230
 Szada 116
 Szakmár 65
 Száldobos 218
 Szalkszentmárton 124
 Szárazajta 230
 Százberek 125
 Százegyház 138
 Szécssziget 91
 Szegedi 48, 127, 135
szék 196, 202, 213, 216
 Székelyszállás 220
 Szemeria 232
 Szenmihályfa 127
 Szent Zsigmond Papaz Meclisi 54
 Szentábrám 221
 Szentdamokos 235
 Szentdemeter 220
 Szentdénés 127
 Szentdomokos 125, 236
 Szentegyház Oláhfalva 218
 Szentélek 227
 Szenterszébet 125, 127, 221
 Szentgyörgy 231
 Szentjakab 126
 Szentkatolna 228
 Szentlászló 219
 Szentlélek 213, 225
 Szentmárton 217-219
 Szentmihály 212, 222-224, 233
 Szény 176
 Szépvíz 234
 Zsigeth 127
 Zsigliget 57
 Szinye 194
 Szolokma 223
 Szombatfalva 225
 Szotyor 231
 Szögliget 176
- §
- Şamoşkes, Mac. Sámolykeszi 65
 Şâp, Mac. Sáp 115
 Şâri, Mac. Sári 44
 Şarkad, Mac. Sarkad 50, 51, 65, 118, 134, 136, 142
 Şebeş, Mac. Sebes 51
 Şebeşvár, Mac. Sebesvár 52
 Şegeş, Mac. Segesd 131
 Şepeş Kamarası 135
 Şepeş, Mac. Sepes 135, 188
 Şiklôş, Mac. Siklós/Soklyos 23, 38, 54, 55, 156
 Şimontorna, Mac. Simontornya 38, 62, 63, 77, 89, 102
 Şirok, Mac. Sirok 89
 Şöimi, Mac. Solyomkő 52, 194

- Solt, Mac. Solt 31, 45, 46, 74, 101-103, 109, 115, 118, 123, 124, 132, 248
 Šomogi, Mac. Somogy 38, 46, 61, 72, 80, 81, 102, 118, 122, 128, 131, 162
 Šomogivár, Mac. Somogyvár 131
 Šomyò, Mac. Somlyó 52, 185
 Šopron, Mac. Sopron 155, 158, 159, 187
 Šoymuş, Mac. Nagysolyomos 220
 Šöreg, Mac. Söreg 44
 Šurân, Mac. Surány 35
- T**
- Tamás Bak 228
 Tamás Benedekffy 210, 221, 239
 Tamás Borsos 143, 208, 223
 Tamás Bosnyák, Filek Komutani 76, 81, 129
 Tamás Elekes 228
 Tamás Forró 233
 Tamás Gyujtó 232
 Tamás Hegedüs 114
 Tamás Incze 237
 Tamás Jánosi 220
 Tamás Kis 148
 Tamás Kovács 229
 Tamás Máté 225
 Tamás Matis 237
 Tamás Matius 227
 Tamás Miklós 238
 Tamás Nádasdy, Komutan 30, 59, 188, 189
 Tamás Nagy 229
 Tamás Nemes 241
 Tamás Nyerges 231
 Tamás Palásthy 117
 Tamás Sáros 153
 Tamás Somodi 226
 Tamás Szabó 230
 Tamás Szobi 104
 Tamás Tiboldi 239, 241
 Tamás Veres 234
 Tamásné Bod 226
 Tamâş, Mac. Tamás 65, 131
 Tamâşi, Mac. Tamási 38
 Tâpe, Mac. Tápé 62, 90, 130, 136
 Tâpiösenmarton, Mac. Tâpiószentmárton 44
 Tâpiószecső 117
 Taplocza 234
 Tarcsafalva 224
 Tarkân, Mac. Tarján 133
 Tárkány 72
 Tarna 125
 Tarnalelesz 125
 Tarnaméra 125
 Tarnaörs 125
 Tarnazsadány 125
 Taş, Mac. Tass 45, 124
 Tata 46, 89, 159
 Tatarlar 71, 74, 81, 82, 117, 118, 161, 162
 Tatârsenmiklôs, Mac. Tatârszentmiklôs 71
 Taut, Mac. Feltót 66
taxa 127, 139, 177, 178
 Telegd 218
 Telekfalva 219
 Telgdibaczon 218
 Temeş, Mac. Temes 21, 48, 51, 60, 96, 105, 148
 Temeşköz, Mac. Temesköz 21, 48, 51, 60, 96, 105, 148
 Tenk 125
 Tenyó 126
 Thamás Demién Pál 226
 Timişvár, Mac. Temesvár 12, 48, 50, 60, 66, 67-69, 134, 137, 139, 140, 142, 143
 Trnava, Mac. Tarnóca 131
 Tibold 225
 Tihany 129
 Timafalva 221
 Tiryaki Hasan Paşa, Budin Paşası 105
 Tisa, Mac. Tisza 38, 43, 44, 46-48, 51, 54, 58, 59, 64, 65, 76-79, 101-103, 126, 127, 134-136, 143, 145, 151, 161, 174
 Tiszabó 126
 Tiszabura 126
 Tiszaföldvár 126
 Tiszajenő 126
 Tiszánána 126
 Tiszapüspöki 121, 126
 Tiszaroff 126
 Tizzasüly 126
 Tizzaszajol 126
 Tizzaszalók 126
 Tizzaszöllös 126
 Titel, Mac. Titel 37, 76
 Tokay, Mac. Tokaj 48, 51, 65, 85, 136, 181
 Tolna Şehir Meclisi 148
 Tolna, Mac. Tolna 32, 38, 46, 54, 60-62, 64, 75, 81, 88, 89, 101, 102, 107, 128, 131, 144, 145, 155-157, 163

Tolnaszentgyörgy 62
 Tomas-Mamik 65
 Toppolz, Mac. Tapolca 32
 Torda 113, 123, 192
 Tordatfalva 224
 Torna 90, 176
 Toruntál, Mac. Torontál 21, 37, 48, 60, 80
 Tòseg, Mac. Tószeg 45
 Tótfalu, Mac. Tótfalu 113
 Tóth György, Öğretmen 195
 Tótszentmiklós 131
 Tököl 132
 Törtel, Mac. Törtel 45, 71
Tripartitum 152, 153, 262
 Trnava, Mac. Nagyszombat 112, 148, 159, 256
 Tuna, Mac. Duna 35, 38, 43, 44, 46-48, 51, 54,
 56, 58, 59, 61, 64, 71, 74, 76, 77, 80, 86,
 101-103, 127, 128, 136, 137, 145, 155,
 163, 174, 249
 Tunaveçe Dîvânı 303
 Tunaveçe, Mac. Dunavecse 103
 Tura 116
 Tura Gölü 116

U-Û-Ü

Udvarhely 88, 208, 210, 218-220
 Udvarhelyszék 200, 203, 204, 207, 209, 217,
 239, 240, 242, 245
 Ugoça, Mac. Ugocea 83, 85, 161, 173
 Ugra 125
 Újszáz 124
 Újszékely 221
 Ulahlar 61, 212
una eademque 29, 166
 Ung 173
unius sessionis 166
Universitas Siculorum septem sedium Siculicalium
 196
urbarium 176, 177
usus 176, 177
 Uyvar, Mac. Érsekújvár 26, 52, 96, 102, 105
 Úyvár, Mac. Újvár, (Temeş eyaleti) 105, 148
 Uzon 231
 Ūri, Mac. Ūri 45
 Ūyfaloba, Mac. Ūjfalu 44, 221, 236
 Ūysás, Mac. Ūjszász 45
 Ūveys Paşa, Budin Paşası 35

V

V. Karl 39
 Vacsárcsi 233
 Vác, Mac. Vác 49, 50, 51, 54, 60-63, 73, 78, 88,
 103, 106, 115, 116, 136
 Vaç, Mac. Vács 28, 45
 Vadaş, Mac. Vadas 28, 219
 Vâg, Mac. Vág 53
 Vágás 214, 223
 Valkô 21, 37
 Valpô, Mac. Valpó 38
 Vámosgyörk 125
 Vâmoş, Mac. Vámos 52
 Vapô, Mac. Vapó 23
 Vârad, Mac. Nagyvárad 96, 119
 Varadin Katedrali 184
 Varadin Piskoposluđu 184
 Varadin Ruhânî Meclisi 185
 Varadin, Mac. Vârad 19, 26, 51, 52, 64, 65, 67,
 96, 118, 134, 136-138, 184, 185, 187, 192-
 194, 197
 Vâralja 117
 Vâralliai 224
 Vâraszó 125
 Varbók 117
 Vârday Pál, Kral Vekili 43
 Vardofalva 234
 Vardotfalva 235
 Vargiş, Mac. Vargyas 200, 217
 Vârosfalva 218
 Vârşân, Mac. Vârsány 151
 Vas 42, 90, 155, 161, 256
 Vasvar (Vasvár) Antlaşması 26
 Vasvar, Mac. Vasvár 26
 Vâşârel, Mac. Hódmezővásárhely 80, 134, 137
 Vaşaş, Mac. Vasas 57
 Vata 117
 Vêcke 219
 Veczke 220
 Veç, Mac. Vécs 45
 Veçe, Mac. Vecse 190
 Vegleş, Mac. Végles 38
 Vencsellô 116
 Venyim 62, 71
 Verpelét 125
 Verteş, Mac. Vértes 105
 Vesprîm, Mac. Veszprém 38, 46, 63, 69, 79,
 117, 128

- Vezekény 126
 Világoş, Mac. Világos 51, 66, 134
 Világoşvár, Mac. Világosvár 51
 Vitaliusné Czerjek 232, 233
 Viyana = Beç 12, 69, 79, 85, 86, 91, 163, 181
 Viyana Barış Antlaşması 91
 Viyana Barışı 85
 Viyana Kongresi (I.) 181
 Vladislav (II.), Macar Kralı 181
 Vrakon, Mac. Várkony 57
- W**
- Wesselény Ailesi 189
- Y**
- Yanikkale, Mac. Györ 10, 31, 69, 71, 74, 89, 90, 92, 102, 108, 127, 155, 159
 Yankovâç, Mac. Jankovács 89
 Yânoşhida, Mac. Jánoshida 45, 57, 124
 Yanova, Mac. Jenő 50, 51, 52, 66, 67, 68, 118, 122, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 142
 Yas, Mac. Jász 34, 58, 70, 71, 107, 121, 130, 158
 Yâsapât, Mac. Jászapáti 108
 Yazgiya, Mac. Jászság 38, 70, 71, 115, 117, 125
 Yazkumanistan 70, 162
 Yelets, Mac. Jelec 9
 Yukarı-Örş, Mac. Felső-Örség 90
 Yunanlar 157, 158, 172
 Yusuf Paşa, Budin Paşası 34
 Yut, Mac. Jut 131
- Z**
- Zágon 207
 Zákány 131
 Zala 90, 112, 158
 Zalán 231
 Zamord 122
 Zarând, Mac. Zaránd 50, 51, 122, 173, 188
 Zatmâr, Mac. Szatmár 49, 69, 83, 85, 134, 161
 Zemplin, Mac. Zemplén 49, 83, 90, 158, 173, 186
 Zenta 95
 Zenta Vakası 95
 Zetelak 224
 Zetelaka 225
 Zigetvar, Mac. Szigetvár 20, 21, 31, 32, 34, 49, 54-58, 60, 61, 77
 Zigmond Kornis 188
 Zigmond Mikes 225
 Zitvatoruk (Zsitvatorok) Antlaşması 79, 86, 87, 169
 Zitvatoruk, Mac. Zsitvatorok 77, 79, 86, 87, 169
 Zobor, Mac. Zombor 32
 Zoltán 22, 24, 39, 53, 84, 151, 158, 159, 168, 170, 184, 185, 232
 Zonda Istvánné 231
 Zoyom 90, 107, 119, 177
 Zsigmond Báthory, Erdel Hükümdarı 67, 69, 133, 190, 215
 Zsigmond Forgács 72
 Zsigmond Gyalui Torda 24
 Zsigmond Kecziethi 241
 Zsigmond Kékedi 210, 239, 240, 245
 Zsigmond Luxemburgi, Macar Kralı 189
 Zsigmond Mikes 225, 242
 Zsigmond Rákóczi, Erdel Hükümdarı 78, 186, 189
 Zsigmond Sebestyén 229